

DARBININKAS

LXIII, Nr. 26
Liepos - July 1, 1988

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Pagal New York Times birželio 21 skelbtas žinias sovietinės Estijos komunistų partija laido organizuoti Estijos liaudies frontą, kuris uoliai remia Gorbačiovo siūlomas reformas ir žada statyti savo kandidatus į vietinius ir respublikinius organus. Prie fronto gali priklausyti visi Estijos gyventojai, bet daugumą sudaro estai. Birželio 17 frontas suorganizavo Taline demonstraciją, kurioj dalyvavo 100,000 žmonių. Frontas siekia didesnės ūkinės ir politinės nepriklausomybės. Į fronto vadovybę nebus įsileidžiami komunistų partijos ir vyriausybės aukšti pareigūnai.

Lenkijos vyskupas, turėdamas galvoje dabartinio viešojo gyvenimo paralyžių, paragino vyriausybę įvykdyti toli nutarantį pasikeitimų krašto ūkinyje ir politiniame gyvenime.

Vakarų pramoninių 7 valstybių galvų konferencija Toronte pasidžiaugė pasaulinio ūkio būkle, paragino JAV suteikti neturtingoms valstybėms daugiau laiko jų skoloms grąžinti ir sudarė ministerių rango organą kovai su tarptautine narkotikų prekyba ir gamyba.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos organas *Pravda* atvėrė savo puslapius žmonių nusiskundimams, kad ir partija esanti atsakinga už Stalino nusikaltimus, įsigalėjusią korupciją ir nusivylimą partija. Atsisakius demokratizacijos ir persitvarkymo proceso, partiją ištiktų moralinė mirtis.

Sovietinės Armenijos respublikos aukščiausia taryba vieninai pritarė armenų reikalavimams, kad Azerbaidžano valdoma Nagorno-Karabach sritis būtų prijungta prie Armenijos, nes ten gyventojų daugumą sudaro armenai ir paprašė Sovietų Sąjungos Aukščiausią Tarybą šiam reikalavimui pritarti. Azerbaidžano Aukščiausia Taryba nutarė srities neperleisti Armenijai.

Meksikos konstitucija draudžia religiniams vadams įtaigauti savo pasekėjus už kurį kandidatą jie turi balsuoti. Nusizengusieji gali būti baudžiami pinigine bausme iki 4000 dol. ir kalėjimu iki 7 metų. Vienas R. katalikų kunigas iškėlė teismo bylą krašto prezidentui, kongresui ir vidaus reikalų ministeriui ir reikalauja, kad tas konstitucijos straipsnis būtų panaikintas, kaip prieštaraujantis Meksikos tarptautiniams įsipareigojimams.

Pakistano prezidentas Zia ul-Haq paskelbė, kad Islamo teisyne yra aukščiausias Pakistano įstatymas.

Peru veikią Šviečiančio Tako maoininiai partizanai nušovė sunkvežimiu važiuojantį amerikietį agronomą ir jo bendradarbį. Kiek anksčiau vyriausybės policija areštavo šių partizanų vado pavaduotoją.

Valstybės sekretorius Shultz įspėjo, kad JAV gali būti privertos panaikinti savo karo aviacijos ir karo laivyno bazes Filipinuose, jei Filipinų vyriausybė pastatys nepriimtinas sąlygas. Dabar veikianti sutartis pasibaigia 1991.

KURSTO NEAPYKANTĄ PRIEŠ LIETUVOS KAT. BAŽNYČIA Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 73

Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto Pagrindinės Grupės Nr. 7

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

PAREIŠKIMAS

1987 m. Katalikų Bažnyčia mini Lietuvos Krikšto 600 m. jubiliejų. Savime suprantama, kad kiekvienas Lietuvos katalikas nori, kad ši sukaktis būtų iškilmingai paminėta. Į šį teisėtą Lietuvos katalikų pageidavimą tarybinės valdžios atstovai reaguoja, kurstydami neapykantos ir įtarimo kampaniją prieš Lietuvos Katalikų Bažnyčią.

Tai liudija tarybinėje spaudoje pasirodančių ateistinių straipsnių išsukiamai piktas tonas, grubumas.

Niekina "šventąją šeimą"

1986 m. pradžioje žurnalas *Tarybinė moteris* išspausdino Vl. Balkevičiaus straipsnį "Šventoji Šeimyna", pilną šmeižikiškų prasimanymų visiems krikščionims brangių asmenų Jėzaus ir Marijos adresu. Nors straipsnio autorius gerai žino, kad tų šmeižtų nepagrįstumas visuotinai pripažintas, tačiau tuos šmeižtus kartuoja, norėdamas pažeminti ir įskaudinti tikinčiuosius.

Ar nesijaustų visi komunistai įžeisti, jei kas nors viešai laikraščiuose skelbtų, kad Komunistų partiją įkūręs mergos vaikas, palaido gyvenimo moters sūnus. O tarybinis žurnalas taip elgiasi tikinčiųjų atžvilgiu.

Niekina ir Šiluvą

Visiems Lietuvos katalikams brangi Dievo Motinos šventovė Šiluvoje. Ten vykstantys atlidai sutraukia tūkstantines maldininkų minias. Po šių metų atlidų Šiluvoje savaitraštis *Literatūra ir menas* išspausdino ilgą straipsnį, kuriame grubiai tyčiojama iš Šiluvos atlidų ir jų dalyvių. Prieita net iki to, kad visiems krikščionims šv. Mišių auka ciniškai pavadinama vieša girtuoklių reklama.

Ciniškai tyčiojasi iš kunigų

Tarybinėje spaudoje grubiai puolami kunigai, sąžiningai vykdančią bažnytinę teisę jiems uždėtą svarbią pareigą — rūpintis vaikų ir jaunimo katekizaciją. Religinį reikalų tarybos įgaliotinis Petras Anilionis 1986 spalio mėn. *Valstiečių laikraštėje* išspausdintam straipsnyje ne tik puola šią pareigą besistengiančius vykdyti kunigus, bet net ciniškai tyčiojasi iš tų kunigų, kurie nedrįsta jaunų kunigų sulaukyti nuo šios pareigos vykdomo.

Kaip reaguotų komunistai, jeigu kurioj nors šaly būtų mėginama įpareigoti Komunistų partijos vadovybę, kad ji verstų savo narius nesilaikyti partijos įstatų. Dabar taip tarybinė valdžia elgiasi su Lietuvos katalikų kunigais.

Religija vadinama melaginga sistema

1986 rugsėjo 30 *Tiesa* perspausdino *Pravdos* vedamąjį "Ugdyti įsitikinusių ateistus". Šiame vedamajame religija vadinama melaginga pažiūrų sistema nuo pradžios iki galo. t.v., kate-

goriškai neigiamas bet koks pozityvus religijos vaidmuo visuomenėje.

Straipsnis ragina su religija kovoti visomis priemonėmis. Ir po tokio oficialaus vedamojo paskelbimo RRT įgaliotinis P. Anilionis, susikvietęs Lietuvos vyskupus, reikalauja, kad jie pasirašytų pareiškimą, remiantį tarybinės vyriausybės politiką taikos klausimu. Kokią reikšmę tada begali turėt vyskupų parašai po tokiu pareiškimu — t.y., oficialiai apšauktųjų "melagiais nuo pradžios iki galo". Nebent tik tokią, kad būtų vyskupai suniekinti ir iš jų pasityčiota visuomenės akyse.

Reikalaujame:

1. kad įgaliotinis nutrauktų tokį Lietuvos vyskupų terorizavimą;
2. kad būtų sustabdyta prieš jubiliejinę grubi ir šmeižikiška ateistinė propaganda masinės informacijos priemonėmis;
3. kad būtų netrukdoma kunigams atlikti bažnytinę teisę jiems uždėtą pareigą vaikų ir jaunimo religinio auklėjimo srityje;
4. kad būtų atšauktos kitos Bažnyčios spaudimo priemonės, kurių ėmėsi valdiški bedieviai, laukdami Lietuvos Krikšto jubiliejaus — tarp jų, kad būtų palei-

sti laisvėn įkalintieji uolieji Lietuvos kunigai.

1986 m. lapkričio mėn.

KRATOS IR TARDYMAI

Kaunas. 1986 lapkričio 18 buvo padaryta kruopšti krata suimtojo Algirdo Patacko uošvės Miliūnienės bute, esančiame Kaune, Aluntos g-vė Nr. 47. Kratai vadovavo Vilniaus KGB darbuotojas majoras Vidžėnas.

Kratos metu paimta portatyvinė rašomoji mašinėlė, keli egzemplioriai straipsnio "Esminis baltų religijos struktūrinis ženklas".

Po kratos Miliūnienė buvo nuvežta į saugumą ir ten tardyta.

Laiškas nelegaliame leidinyje

Kaunas. 1986 spalio 10 iškvieštam į Kauno KGB būstinę buvusiam politikui Liudu Simučiu saugumo darbuotojai rodė Algirdui Patackui inkriminuojama leidinio *Lietuvos ateitis* Nr. 6 rankraščius tame tarpe jo, L. Simučio rašytą "Laišką Lietuvos klerikams" reikalavo pasakyti, kaip laiškas pateko į *Lietuvos ateitį*.

Tardomasis paaiškino, jog laiškas buvo adresuotas ir saugumo

(nukelta į 2 psl.)

NEPALAUŽIAMA DVASIA LAGERY

Aple kun. Alfonsą Svarinską pasakoja stačiatiklų šventikas, drauge su juo buvęs kalėjime.

Anglijoje anglų kalba leidžiamas "Kestono kolegijos biuletenis" išspausdino ilgą straipsnį apie lietuvių sąžinės kalinį kun. Alfonsą Svarinską. Straipsnio autorius yra rusas stačiatikių kunigas Grigory Kutsenko, taip pat sąžinės kalinys, drauge su Svarinsku kalėjęs Parmės lageryje.

Straipsnį apie kun. Alfonsą Svarinską autorius pradeda šv. Rašto psalmės žodžiais: "Viešpačiui rūpi teisiųjų likimas, jie amžiais valdys gautąjį turtą" (Ps 36:18).

Grigory Kutsenko primena, kad 1983 sausio 26 Viduklės klebonas kun. Svarinskas trečią kartą buvo nuteistas 7-riems metams kalėti ir trejiems metams tremties. Dabar kun. Svarinskui 63 metai.

Pirmą kartą jis buvo suimtas ir nuteistas 1946 metais už bendradarbiavimą su Lietuvos partizanais. Tada jis buvo 21 metų jaunuolis. Tardymuose, kurie tęsėsi trejus metus, jis nuolat buvo mušamas. Išvargintas ir būdamas alkanas jis laukė tik mirties. Teismas buvo niekuo nepagrįstas. Nuteisus kun. Alfonsą Svarinską varė bausiu etapu, kur iš kiekvienos sustojimo stoties buvo nešami mirusiųjų kūnai. Nuvarė į Komijos lagerį.

Lageryje Alfonsas Svarinskas buvo slapta išventintas į kuničius. Sugrįžęs į tėvynę ir porą metų pagyvenęs, jis vėl buvo nuteistas. 1958 metais kratos metu jo namuose buvo rasta literatūra, spausdinta Lietuvoje prieš 40 metų.

Antrą kartą kun. Alfonsui Svarinskui teko vilkėti drabužius kalinio drabužius Mordavijos griežto režimo lageryje. Čia šešerius metus gyveno vienoje

kalėjimo celėje su ukrainiečių katalikų vyskupu, vėliau kardinolu, Slipij. 1964 išlaisvintas kun. A. Svarinskas grįžo prie pastoracinės veiklos Viduklės parapijoje. su kitais kunigais įkūrė Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetą, buvo trečią kartą areštuotas ir nuteistas.

"Dažnai kun. Svarinskas man sakydavo", — rašo Kutsenko, — "Lageryje esame arčiau dangaus. Tad nieko nereikia bijoti, išskyrus nuodėmes."

Kun. Alfonso Svarinsko sveikata yra bloga. Atsiliepia du dešimtmečiai, iškalėti lageriuose. Tačiau jis nėra gydomas.

Stačiatiklų šventikas Kutsenko padarė jam medinį kryžių ir padovanojo. Kratų ir perkėlimų metu jis tą kryžių slėpdavo, įsidėdavo į burną, bet lagerio prižiūrėtojai vistiek surado ir konfiskavo. Melstis gali tik stačias, tik vogčia, pasivaikščiojimų ar vakarienes metu. Kad neatkreiptų kitų dėmesį, jis ant stalo sukryžiuoja linuotę ir pieštuką ir taip padaro kryžių ir prie juo meldžiasi.

Šventes atšvėsdavo visi drauge — katalikai, stačiatikai ir protestantai. Pravedavo kun. Svarinskas. Taip Uralo lagery 35-toje zonoje susivienijo krikščionių Bažnyčia, atšventė Kalėdas.

Kun. Alfonso Svarinsko asmenybė patraukdavo visus, palėngvindavo kalinių dalį. Jis dirba virtuvėje virėju, bet pats lieka neprivalgęs. Nenorėdamas kitų nuskrasti, pirma kitiems vienodai išdalija maistą, po to, jei dar lieka, pats pasimaitina. Neretai, gavęs pinigų, lagerio parduotuvėje kitiem nuperka maisto prekių.

Jis dirba 13 valandų per dieną, įskaitant ir šventas dienas. Kasdien priskuta aštuonis, devynis kibirus bulvių, išplauna puodus ir grindis, išvalo zoną, priima maisto prekes, išneša šiukšles.

Sekmadienio rytais po pusryčių, 10 valandą, jis stovėdamas meldžiasi, dvasiniai dalyvaudamas savo parapijos mišių aukoje.

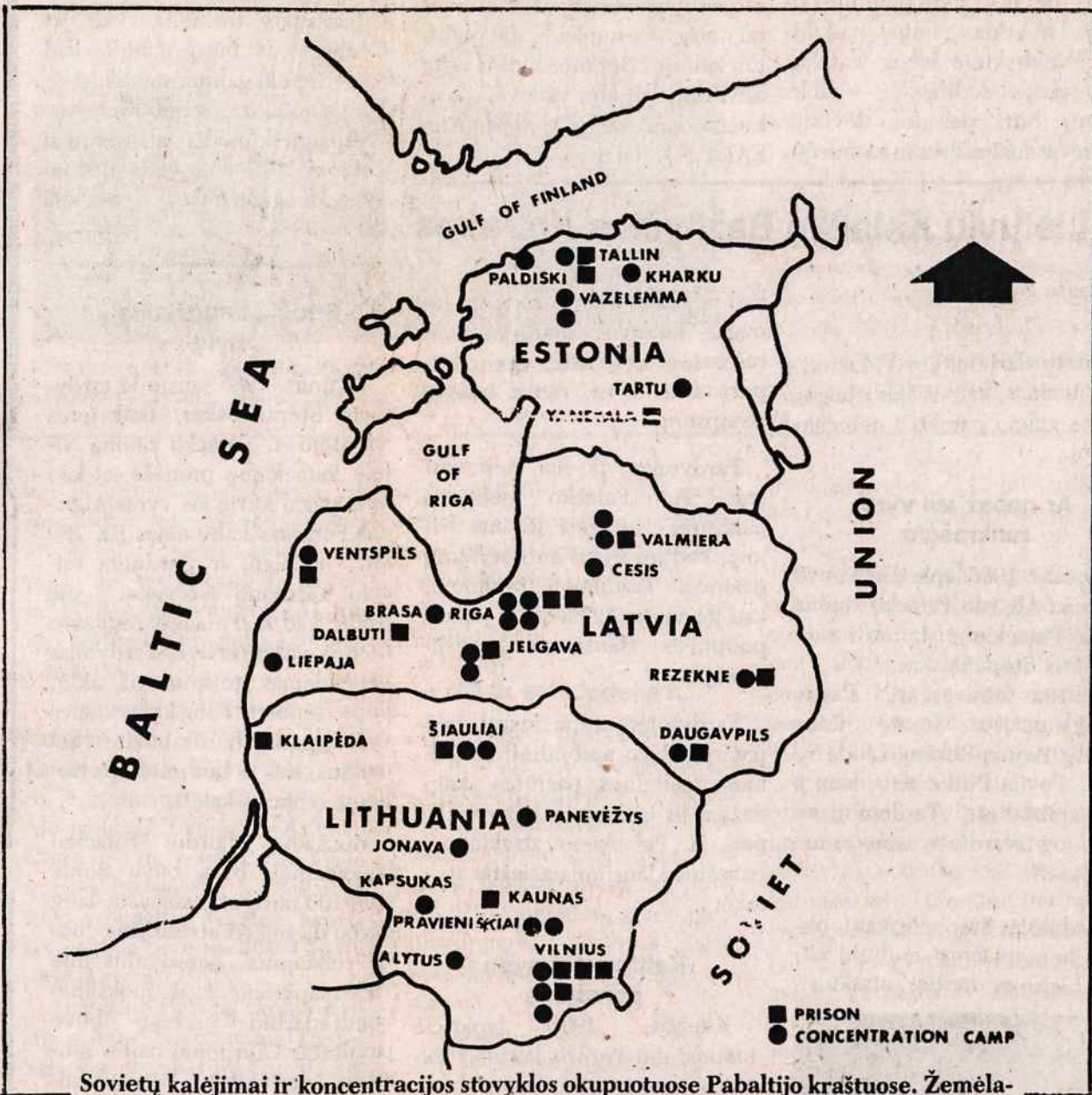
Kun. Alfonsas yra kantrus, drąsos ir optimizmo pavyzdys, visuomet linksmas ir draugiškas, visuomet pasiruošęs patarti, pagosti ir pajuokauti.

Ruso stačiatikio Grigory Kutsenko prisiminimus apie kun. A. Svarinską iššvertė ir į jtalų kalbą ir išspausdino savitraštis *Il Sabato* ir naujas žinių biuletenis italų kalba *Persekiojamos Bažnyčios naujienos*. Prisiminimai pirmą kartą rusų kalba pasirodė Maskvoje leidžiamame neoficialiame žurnale *Referendum*.

Galutiniai Prancūzijos parlamento rinkimai socialistų partijai lauktos parlamento daugumos nesuteikė, nes ji išrinko tik 271 atstovą, o dešiniųjų partijų koalicija — 269. Komunistų partija iš jos turėtų 35 atstovų išrinko tik 26.

kas Europos Parlamente yra dr. Hans-Joachim Seeler, Socialistų frakcija (SPD, V. Vokietija). Lygiateisiai vicepirmininkai: Gustavo Selva, krikščionis demokratas (Democrazia Cristiana, Italia); Guy Guermier, "golistas" (demokratinis atsinaujinimo sąjūdis, R.P.L.R. Prancūzija); Christopher Beazley, Europos demokratų frakcija (Conservative Party, D. Britanija); Jorgen Bronlund Nielsen, Liberalų frakcija (Venstre, Danija); Baltic Intergroup generalinis sekretorius yra Algis Klimaitis, adresas: Baltic Intergroup, F-67240 Gries (pres. Strasbourg), 6, rue du Muguet, France.

(Elta)

Sovietų kalėjimai ir koncentracijos stovyklos okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Žemėlapis paimtas iš Abraham Shifrin knygos "The Final Guidebook to Prisons and Concentration Camps in the Soviet Union."

EUROPOS PARLAMENTE IŠTEIGTA "PABALTIO GRUPĖ"

Pabaltiečių Informacijos biuras Strasboure gegužės 21 pranešė, kad Europos Parlamente buvo įsteigta grupė Pabaltijo reikalams (Baltic Intergroup), kurią sudaro įvairių frakcijų parlamentarai. Grupė stengsis pagerinti padėtį Pabaltijo šalyse ir tuom padėti įgyvendinti Helsinkio susitarimų principus.

Nuo pat Europos Bendruomenės įsteigimo, ji stengiasi

užtikrinti taiką bei laisvę Europoje ir sustiprinti bendradarbiavimą tarp europiečių nepaisant jų skiriančių politinių barjerų. Šiuo metu prie Europos Bendruomenės priklauso 12 vidurio bei vakarų valstybių, bet jos veikla apima visą Europą, siekiant politinės, ūkinės ir kultūrinės padėties pagerinimo.

Savo 1983 ir 1987 metais priimtose rezoliucijose Europos

Parlamentas pareiškė, kad Pabaltijo valstybėse buvo pažeista laisvo apsisprendimo teisė ir žmogaus teisės. Baltic Intergroup sieks, kad tos teisės būtų įgyvendintos Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tuo tikslu parlamentarai veiks Europos Parlamente, Strasboure, Briuselyje ir Liuksemburge, bei tam Parlamentui priklausančių valstybių parlamentuose; užmegs pokalbį su tiesioginiais atsakingais politikais; informuos apie Pabaltijo valstybes ir rinkis dokumentus.

Baltic Intergroup pirminin-

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

Vilniuje, Operos ir baleto teatre, gegužės 31 lenkų klasiko S. Moniuskos opera "Baisusis dvaras" savo gastroles pradėjo Varšuvos Didysis teatras. Tai — atsakomoji varšuviečių viešnagė po lietuvių artistų pasirodymų Lenkijos sostinėje šių metų pradžioje. Lenkų artistų gastroles truko aštuonias dienas. Į Vilnių atvyko apie pusketvirtą šimto artistų, kritikų, žurnalistų, techninių darbuotojų. Varšuvos Didysis teatras parodė S. Moniuskos, K. Šimanovskio, K. Kurpinski operas, surengė simfoninės muzikos vakarą, o atsiveikimui pakvietė žiūrovus į keturis vienaveiksnius baletus, kuriuos Varšuvoje pastatė įvairių Vakarų šalių choreografi.

Trakuose balandžio pabaigoje įvyko pirmojo sąjunginio lenkų dainos atlikėjų konkurso respublikinė dalis, kurioje įsijungė ne tik didžiųjų Lietuvos miestų, bet ir rajonų atstovai. Į Pabaltijo srities varžybas pateko net du vokaliniai ansambliai iš Kapsuko (Marijampolės). Sąjunginis lenkų

dainos atlikėjų konkursas bus užbaigtas Vitebske, kuris yra susibroliaęs su Lenkijos miestu Zeliona Gura. Teigiama, kad lenkų daina labai populiari Lietuvoje. Jos konkursai čia pradėti rengti prieš 20 metų.

Vilniaus skaičiavimo technikos ir informatikos specialistai kraštotyrininkai penkioliktą kartą surengė talką Tolminkiemyje — K. Donelaičio memorialinio muziejaus teritorijoje. Prie vilniečių prisijungė Šiaulių inžinierių namų, Panevėžio knygų bičiulių draugijos atstovai, gausus būrys literatūros gerbėjų iš Kauno, Klaipėdos, Dotnuvos. Trys šimtai žmonių tvarkė muziejaus aplinką, padėjo Tolminkiemyje dirbantiems restauratoriams. Jie aplankė K. Donelaičio gimtinę-Lazdynėlių kaimą, kitas būrų dainių menančias vietas. Talkininkams koncertavo E. Vičino vadovaujamas Vilniaus inžinerinio statybos instituto folklorinis ansamblis. Kauno restauracinių dirbtuvių specialistai jau baigia atnaujinti XVIII amžiaus viduryje statytą kleboniją, kurioje K. Donelaitis sukūrė "Metus", meistravo savo klavesinus ir barometrus. Čia įsikurs poeto epochą ir buitį atspindinti etnografinė ekspozicija. Be to, restauratoriai neseniai atidengė išnykusio našlių namo, ūkinų pastatų liekanas. Trijų hektarų teritoriją numatoma apželdinti vaismedžiais. Autentišką vaizdą atgaunantys Tolminkiemio pastatai bus graži dovana K. Donelaičio gimimo 275-osioms metinėms.

Kauno fotografijoje atidaryta teminė paroda "Gamta — visų namai". Ekspozicijoje per 100 darbų. Fotomenininkai užfiksavo ne tik gimtojo krašto grožį, bet ir su tikra pilietine pozicija smerkia gamtos naikinimą. "Nekirskime šakos, ant kurios patys sėdime", — toks galėtų būti parodos devizas. Žiūrovai susipažįsta su kauniečių

R. Juškelio, A. Macijausko, kapuskiečio R. Linionio, alytiškio Z. Bulgakovo, kėdainiečio P. Januševičiaus ir kitų darbus.

Druskininkų miesto įvairiose patalpose veikia Alfonso Šuliausko jubiliejinė 50-mečio paroda. Druskininkuose prabėgo dailininko vaikystė ir moksleiviškos dienos. 1963 jis baigė Vilniaus dailės institutą, dailiosios keramikos fakultetą. Dirbdamas Druskininkų meno gaminių įmonėje "Ūla" daug eksperimentuoja kurdamas dailiuosius metalo, kaulo, gintaro, medžio ir keramikos dirbinius. Nemažai laiko skiria tapybai, grafikai ir skulptūrai. Šiuo metu miesto vandens gydyklose rodomi tapybos, piešimo ir metalo plastikos darbai, "Nemuno" senatorijoje — portretas, o Dailės fondo parodotuvėje — pastelinės ir akvarelinės miniatūros.

Kapsuke (Marijampolėje) atidaryta Romualdo Linionio personalinė fotoparoda "Miestas ir laikas". Ekspozicijoje — per 250 nuotraukų. Tai išsamus fotopasakojimas apie Štduvos sostinės architektūrą, praeitį ir dabartį. Objektų pasakojimas — neslepiančios laimėjimų, nei praradimų, neužmerktas akių

ŠARANSKIS IR PETKUS APIE "VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJAS"

Buvęs politinis kalvinas Natanas Šaranskis perspėjo Vakarų nenustoti reikalavus žmogaus teisių Sovietų pavaldiniams. Savo 1988 gegužės 25 d. *The New York Times* išspausdintame straipsnyje ("Glasnost gali būti glasnost, bet kalėjimai yra kalėjimai"), jis prisimena kaip 1979 Čistopolio kalėjime jis sužinojo apie įvyksiančių viršūnių konferenciją Vienoje. "Mes buvome įsitikinę", rašo Šaranskis, "kad prezidentas Careter'is nepasirašys sutarties su Brežnevu prieš tai neišgavęs nuolaidų dėl politinių kalinių. Bet mūsų viltis virto nevilnim, kai abu vadovai, pasibučiuodami, užantspaudavo SALT II sutartį."

prieš ekologijos problemas, tačiau ir nesimėgaujant skausmu. Ši R. Linionio paroda — tai ir padėka miestui už naują kultūros židinį — Fotogaleriją, kurios plotas apie 350 kv.m.

Panevėžys. Nuo lietaus patikimai apsaugos panevėžiečių pagaminti naujieji skėčiai. Jų šiemet bus pateikta 30,000. Naujiems skėčiams pritaikyta paralelograminė konstrukcija, jie gražiau ir lengviau išsiskleidžia, yra patogesni. Pirkėjų pageidavimu skėčiai bus platesni. Per 12 metų Lietuvos aklyjų draugijos mokymo kombinato techninė tarnyba, kaip papasakojo skyriaus v-kas G. Abaravičius, ne kartą tobulino savo gaminį. Panevėžiečiams šiame darbe nuolat talkina respublikos mokslininkai chemikai.

— Kauno ir Bialystoko, Lenkijoje, kultūrininkai pasirašė kūrybinio bendradarbiavimo sutartį iki 1990 metų. Bendradarbiavimo programoje abiejų miestų rašytojai lankysis vieni pas kitus, teatralai, muzikai ir dailininkai keisis patirtimi ir rengs draugystės vakarus, koncertus ir parodas.

S.L.K.

Savaitės įvykiai

Nikaragvos vyriausybės spaudžia partizanų atstovus dalyvauti penktajame pasitarime, nors iki šiol tos derybos apčiuopiamų rezultatų ir nedavė. Sutartos paliaubos baigiasi birželio mėn.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos organas *Pravda* straipsniu pasmerkė Sovietų Sąjungos 1939 m. sudarytą su Hitlerio Vokietija draugiškumo sutartį ir apkalta Staliną už kariumenės vadų išvalymą prieš nujaučiamą karo pradžią. Esą buvęs didžiausias politinis neapsižūrėjimas pasirašyti draugiškumo sutartį ir nustatyti sienas tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos.

Sovietinės Latvijos kultūrinio gyvenimo vadovai aštriu pareiškimu spaudoje pareikalavo Latvijai suvereninių teisių Sovietų Sąjungos sudėtyje. Prašoma, kad Latvijai būtų leista turėti savo atskirą atstovą Jungtinėse Tautose, atskirai atstovauti Latvijai olimpinuose žaidimuose, teisės kontroliuoti savo spaudą ir užsienio keliones bei suteikti Latvijai daugiau teisių kariuomenės ir policijos veiksmams kontroliuoti. Taip pat reikalaujama padaryti latvių kalbą oficialia respublikos kalba ir suteikti vietos įstaigoms teisę apriboti rusų apsigyvenimą Latvijoje. Latvijos komunistų partijos vadovai susirinkimuose įspėjo, kad tokie reikalavimai rodo, kad kultūriniam gyvenime įsigali ekstremistiniai šūkių ir sukelia jiems nepriderančių įtaką krašte.

Kanados vyriausybė įsakė išvykti arba neleido grįžti 17 sovietų diplomatų už neleistiną veiklą.

New Yorko lietuviai pranciškonai lanko pranciškonų kapus kapinių lankymo dieną. Iš k. Tėv. Pranciškus Giedgaidas, kun. Karl Claver, Tėv. Petras Baniūnas, Tėv. Leonardas Andriekus, Brolis Pranciškus Malukas, Brolis Tomas Proscėvičius, Tėv. Antanas Prakapas.

Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

komiteto darbuotojui Vidzėnui, ir jis nežinąs, kaip iš šios įstaigos laiškas galėjo patekti į nelegalų leidinį.

Ar nepažįsta vyro rankraščio

Kaunas. 1986 lapkričio 4 buvo tardoma Algirdo Patacko žmona Nijolė Patackienė. Ją tardė saugumietis Stepučinskis.

Čekistas teiravosi ar N. Patackienė pažįsta Jūratę Banevičiūtę, Arūną Rekišį, Liudą Simutį, Povilą Butkevičių, kaip ji juos apibūdintų. Tardomoji atsakė, jog išvardintų asmenų nepažįstanti.

Tardytojas Stepučinskis teiravosi, ar nemačiusi leidinių *Et-hos*, *Lietuvos ateities*, atsakiusi,

kad ne, saugumietis rodė tardomajai *Lietuvos ateities* rankraščius, teiravosi, ar neatpažįstai vyro ranka rašytų straipsnių.

Tardytojas įkyriai teiravosi apie A. Patacko politines paržiūras, stengėsi įtikinti Nijolę, kad jos vyras antitarybinių pažiūrų. Tardomoji įrodinėjo, kad jos vyras A. Patackas jokiais politiniais klausimais neužsiiminėjo.

Tardytojas Stepučinskis taip pat reikalavo apibūdinti A. Patacko religines pažiūras, kaip dažnai jis lankydavo bažnyčią ir pan. N. Patackienė atsakinėti į panašius klausimus griežtai atsakė.

Kaltina už knygų parašymą

Kaunas. 1986 lapkričio mėnesį net keturis kartus į Vilniaus saugumą tardymui buvo iškvietas Algirdo Patacko tėvas Antanas Patackas. Paskutinis tardymas vyko lapkričio 25. Antaną Patacką tardė majoras Vidzėnas, kuriam, kaip atrodė, nuo lapkričio mėnesio perduotas tolimesnis Algirdo Patacko bylos vedimas.

Tardytojas rodė A. Pateckui *Lietuvos ateities* rankraščius reikalavo atpažinti sūnaus ranka rašytus straipsnius. Saugumietis kaltino Antaną Patacką straipsnių į pagrindinio leidinį "Aušra" rašymu, knygų *Atskiroji Lietuva*, *Lietuvių kalbos istorija*, *Kun. A. Jakavonis* ir kt. parašymu.

Tardomasis tai paneigė.

Anot Šaranskio, "su manimi toje pačioje celėje kalėjėjas Viktoras Petkus... pirmasis išreiškė tai, ką mes visi įtarėme: kad mes ignoravome. Praeis dar penkeri metai", pareiškė jis, "Politbiuro vadovybė turės išmirti, kol mes iš čia išeisime." Jo skeptiškumas pasirodė esąs visiškai pagrįstas. Aš buvau paleistas po trijų generalinių sekretorių ir septynerių metų. Petkus dar tebekalinamas."

Šaranskis primena, kad jei Gorbačiovas būtų manęs, kad sovietinį ūkį galima atgaivinti be liberalizacijos, jos nebūtų buvę. "Nepamirškime kas atsitiko, kai Vakarai 1979-ais metais nustojo gynę žmogaus teises," perspėja jis. (Elta)

Ruošia baudžiamąją bylą

Kaunas. 1987 sausio 12 tardytojas Stepučinskis, išsikvietęs suimtojo A. Patacko žmoną Nijolę Patackienę pranešė jai kad byla pagal kurią jos vyras Algirdas Patackas kaltinamas BK 199 str., užbaigta ir perduota teismui. Tardymo organai esą įrodė, kad A. Patackas redagavo *Lietuvos ateities* Nr. 6. Tardytojas užbėgdamas teismui už akių, liepė Nijolei Patackienei savo vyrui paruošti drabužius bei daiktus, nes jis bus nuteistas trejiems metams kalėti.

Ruošiant Algirdui Patackui baudžiamąją bylą, buvo atlikta apie 100 tardymų, sugaišta daug darbo dienų, už atsakymą duoti "reikiamus" parodymus nuo 1986 lapkričio 1 iš mokslinio bendradarbio pareigų buvo pašalintas Čiurlionio dailės muziejaus darbuotojas Petras Kimbrys kaip "neatitinkantis kvalifikacijos" (šiam darbe P. Kimbrys išdirbo 10 metų). Dar 1987 vasario mėnesį jis nebuvo gavęs darbo.

Staiga paleido iš kalėjimo

A. Patackui bylos baigtis pasisuko netikėta kryptimi. Likus savaitei iki teismo, 1987 vasario 4 A. Patackas buvo paleistas iš Vilniaus Saugumo tardymo izoliatoriaus. Prokuroro Bakučionio nutarimu, buvo nurodyta tokia priežastis: "Ryšium su pasikeitusiomis politinėmis sąlygomis Tarybų Sąjungoje Algirdas Patackas nėra kenksmingas visuomenei..."

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito pataipose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimas, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vieta — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigą krepšiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi. Dalia Radžilūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, aklyjų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žibūrys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmd. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr. Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomas Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMO IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
SE ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

! LIETUVA

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3380

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

JAV nepriklausomybės šventė

Birželio 21 Toronte, Kanadoje, baigėsi pažangiųjų ir technologijoje labiau išsivysusių kraštų konferencija. Ją baigdamas, Amerikos prezidentas Reagan pasakė kalbą, kad Amerika vis labiau ekonomiškai įsitvirtina, atsigauna, kad Amerika pastaruoju metu atstatė savo karinę galybę ir savo prestižą pasaulyje.

Reagano valdymo metai pasiliks kaip vieni iš šviesiausių šio demokratinio krašto istorijoje. Jis atgaivino bežlungančią ekonomiją, iškėlė ginkluotų pajėgų prestižą. Viename televizijos komentare tai buvo pavadinta stebuklu, nes per tą laiką 5 milijonai žmonių gavo naujų darbų.

Prezidentas Reagan teisingai suprato Amerikos paskirtį ir jos vaidmenį visame pasaulyje. Amerika turi būti galinga ir ginkluota, tik tada bus pasaulyje taika. Tai lotyniško posakio parafrazė — nori taikos, ruošis karui. Jis karui nesiruošė, bet ruošėsi tik apsiginti ir apginti Ameriką ir sąjungininkus. Jam priešinosi visi didieji liberalai, kurie nori tiktai Amerikos sumenkimo, gal net ir pražuvimo.

Tokiame stovy štai pasitinkame didžiąją Amerikos dieną — Liepos 4, kada 1776 liepos 4 Jungtinės Amerikos Valstybės pasiskelbė esančios nepriklausomos. Ir jom reikėjo ginklu apginti savo nepriklausomybę, bet ji nepasimetė. Amerika nuo pat pradžios suprato, kas yra demokratija, ir kad tik ant demokratinės sampratos reikia kurti naują valstybę. Reikia prisiminti to laiko Europą, kurioje buvo pilna karalių, karaliukų, kur siautėjo absoliutizmas. Amerikos nesužavėjo monarchijos, Ji savo valstybę pastatė ant demokrati-

nių pagrindų, ant tų principų, kuriuos buvo išugdžiusi Prancūzijos revoliucija — laisvė, lygybė, brolybė.

Jau du šimtai metų su viršum, kaip šis kraštas švenčia Liepos 4, o ir dabar čia tebėra tikri demokratijos pagrindai. Kiek pasaulyje siautė absoliutizmo, diktatūrų, ir dabar pilna jų, o Amerika stovi tvirta su savo demokratija. Jos laisvės statula šviečia savo žibintu visam pasauliui ir visiems primena, kad tikroji laisvė galima tik demokratiname pasaulyje.

Amerikiečiai yra apsispratę su savo Laisvės diena, rodos, tai paprasta, bet ją prisimena viso pasaulio politiniai kaliniai, tremtiniai, nukentėję nuo visokiųjų diktatorių režimų, prisimena pavergti kraštai. Ir visi pavergtieji linki Amerikai kuo geriausias ateities, kad šis kraštas visada būtų galingas ir tvirtas, apsiginklavęs, nes tik tada neišdrįs Amerikos priešai jos naikinti ir užpulti.

J Amerikos ekonominį, mokslinį bei technologinį augimą yra įsijungę ir lietuviai. Nuo praeito amžiaus čia dirbo daug emigrantų, statė savo rankom šio krašto ekonominę galybę. Dabar Amerikos įstaigose, universitetuose, tyrimo laboratorijose dirba daugybė lietuvių. Ir jie džiaugiasi, kad savo talentu ir darbu gali prisidėti prie šio krašto saugumo ir pažangos kėlimo.

Lietuviai, kaip ir kiti europiečiai, labiausiai yra pažinę Europos problemas, Sovietų Sąjungos bei komunizmo agresiją, tai labiausiai ir privalu šiuo laiku remti visas Amerikos patriotines pastangas, kovoti prieš siauraprotyškumą, kuris kartais pasireiškia net senate bei kongrese. Turime visais būdais remti Amerikos didybę, jos ekonominio au-

JAV LB Krašto valdybos pareigūnai bendruomeninės veiklos reikalais gan dažnokai turi lankytis Washingtone esančiose valdinėse įstaigose. Lankomasi švietimo, kultūrinės, socialinės veiklos reikalais, savaime aišku, nepamirštant ir su Lietuvos laisvės byla susijusios veiklos. Birželio 7 į Washingtoną iš Philadelphia buvo nuvykę JAV LB Krašto valdybos pirm. Vytautas Volertas ir administr. Alg. Gečys, kurie demokratų ir respublikonų partijų centro komiteto, ir JAV Kongrese aiškino Lietuvą liečiančius klausimus.

Lankomi partijų
centriniai komitetai

1988 metais įvykstant JAV prezidento rinkimams, demokratų ir respublikonų partijų centriniai komitetai posėdžiauja sudarinėdami partijų platformas. Tai rinkėjų dėmesiui paruoštos partijos veiklos gairės, kuriomis prezidentinius rinkimus laimėjusi partija žada vadovautis kraštų valdant.

Mums esant svarbu, kad mūsų tautiniai interesai ir pavergtai Lietuvai laisvės siekis atsispindėtų amerikiečių partijų platformose, LB atstovai su Demokratų centrinio komiteto

gimo programas, jos demokratinį idėjų sklėdimą.

Šis kraštas juk lietuviams davė ir laisvę ir gerbė, tad ir visų mūsų pareiga šiam kraštui duoti visa, ko jam reikia, kad jis būtų pirmieji visame pasaulyje.

Sveikiname Liepos 4, sveikiname visas tautas, kurios čia, sudarydamos tautų mozaiką, siekia vieno tikslu — galingos Amerikos! Tegū Dievas laimina Ameriką, visų nuskriaustųjų paguodą!

Paphos uostas. apaštalas Paulius šiame mieste laimėjo Kristui vietos valdytoją. Nuotr. kun. prof. A. Rubšio

JAV LB PAREIGŪNAI WASHINGTONO ĮSTAIGOSE

vykd. direktorium tautybių reikalams Seth I. Levin ir Respublikonų partijos platformos komiteto vykd. direktore Judy Van Rest aptarė raštiškos dokumentacijos pateikimo klausimus ir liudijimą platformos apklausos komisijose.

Pokalbiuose taip pat buvo paliestas partijos priklausančių lietuvių įsijungimo į JAV prezidento rinkimų kampaniją klausimai. Nors JAV LB pagal statutą yra suvaržyta nuo politinių kandidatų indorsavimo, tautinių interesų tikslu ji pritaria ir skatina Amerikos lietuvių aktyvų įsijungimą į šio krašto politinių partijų veiklą.

Lietuvos ekologinė padėtis
Helsinkio komisijoje

JAV LB Krašto v-ba jau kuris laikas skiria didelį dėmesį esamai ekologiškai padėčiai pavergtose Lietuvoje. Iš sovietinės spaudos puslapių ir ateinančių laiškų patiriame, kad gamtos tarša Lietuvoje yra pasiekusi krizės proporcijas. Taršos išdardavimui gaminamiuose kūdikiuose jau pastebimi genetiniai pasikeitimai.

Rūpestį kelia ir Ignalinoje veikianti Sov. Sąjungos pajėgiausia jėgainė, savo konstrukcija nesiskirianti nuo nelaimės paliestos Chernobilio jėgainės. Ignalinos jėgainės į atmosferą išleidžiamas radioaktyvus cesijus nuodija ne tik Lietuvą, bet ir Skandinavijos kraštus.

Helsinkio Akto antrojo krepšio (Basket II) sutarimai JAV bėms suteikia teisę atkreipti Sov. Sąjungos dėmesį į jos ribose vykdomą gamtos taršą ir reika-

lauti, kad tarša būtų galimai pristabdyta ir eventualiai eliminuota. Pratomas pasikeitimas mokslinėmis žiniomis gamtos garšai sumažinti. JAV LB Krašto valdybos atstovai painformuodami JAV Helsinkio komisijos pareigūnus Michael Amitay ir John Finerty apie ekologinę padėtį Lietuvoje kreipėsi į Helsinkio komisiją, kad taršos Lietuvoje klausimu būtų praveisti kongresiniai apklausinėjimai.

Iš savo pusės, LB atstovai pažadėjo apklausinėjimui parūpinti liudininkus ir pateikti dokumentinę medžiagą. Gauta pažadas klausimą įtraukti į Helsinkio komisijos darbotvarkę ir apklausinėjimą praveisti pasibaigus JAV prezidento rinkimams.

Vilniaus katedros atgavimo
rezoliucijos

Philadelphia ruošiantis Lietuvos 600 metų krikščionybės jubiliejui, kardinolas John Krol ir JAV LB darbuotojai parūpinti liudininkus ir pateikti dokumentinę medžiagą. Gauta pažadas klausimą įtraukti į Helsinkio komisijos darbotvarkę ir apklausinėjimą praveisti pasibaigus JAV prezidento rinkimams.

PASIKEITIMAI VATIKANO VIRŠŪNĖSE

Popiežius Jonas Paulius II nauju Vatikanio valstybės sekretoriaus pavaduotoju paskyrė austrą arkivyskupą Edward Cassidy, kuris nuo 1984 eina apaštališkojo pronuncijaus pareigas Olandijoje. Naujasis Vatikanio valstybės sekretoriaus pavaduotojas yra 64 metų amžiaus, gimęs Sydnejuje, Australijoje. Šias pareigas jis perima iš ispano arkivyskupo Martinez Somalo, kuris buvo paskirtas kardinolu.

Nauju Bažnyčios viešųjų Reikalų Tarybos sekretorium vietoj kardinolu paskirto italo arkivyskupo Achille Silvestrini popiežius Jonas Paulius II paskyrė italą arkivyskupą Angelo Sodano, kuris nuo 1977 yra popiežiaus nuncijus Čilėje. Prieš tai arkivyskupas Sodano devynerius metus yra dirbęs Bažnyčios Viešųjų Reikalų Taryboje Vatikane. Čia turėjo progos susipažinti su komunistų valdomų

rašai po M. Gorbačioviui skirta peticija Vilniaus katedros atgavimo reikalui.

JAV LB rūpėsiu į JAV Atstovų rūmus kongr. R. Borski įnešė rezoliuciją (H. Res. 300), kuri šiuo metu turi 68 kosponsorius. JAV Senatui to paties turinio rezoliuciją yra pateikę senatoriai John Heinz (resp. — PA.) ir D. W. Riegle (dem. — MI).

Rezoliucijų akcijos sustiprinimo tikslu LB atstovai apklankė kongr. Borski, kongr. Smith, ir sen. Heinz įstaigas. Tartasi dėl abiejų rezoliucijų priėmimo dar šiais metais. Iš rezoliucijų sponzorijų gautas pažadas pakartotiniams laiškais kreiptis į akcijon neįsijungusius Kongreso narius.

Kongr. Smith ir sen. Heinz esant JAV Helsinkio komisijoje komisijonieriais, detalai buvo išdiskutuotos galimybės gamtos taršos klausimu praveisti apklausinėjimus. Talką apklausinėjimų ir rezoliucijos reikale yra pažadėjęs Demokratų centro komitetas. Tad belieka mums, lietuviams, sukurti ir savo ruožtu paraginti savo valstijai atstovaujančius JAV Kongreso narius.

A. Gė.

Europos kraštų problemomis. Yra lankęsis Vengrijoje, Rumunijoje ir Rytų Vokietijoje.

Bažnyčios Viešųjų Reikalų Tarybos sekretoriaus pavaduotojas nuo Jono Pauliaus II pontifikato pradžios yra lietuvis prel. Audrys Bačkis.

— Ričardas Bačkis, Prancūzijos Lietuvos Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, atvyksta Kanadon, į Torontą, dalyvauti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime birželio 28-30. Iš ten liepos pirmomis dienomis jis atvyks į Washingtoną aplankyti savo tėvelių ir praleisti kurį laiką JAV-se.

Prof. dr. A. Maceinos parašyta knyga apie Mariją "Didžioji padėjėja" labai verta Marijos metu proga perskaityti. Ją bus galima gauti Putname, Conn., per Lietuvos Susiartinimo šventę — pikniką liepos 24.

Iš kelionės tik asilas
negrižta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

KIPRE 2

— Ar nebūsite graikas? graikiškai klausia viešbučio patarnautoja. Mat pavardė baigiasi su "-ys". Viešbutis septyniaaukštis. Vienos šeimos nuosavybė. Gauju ne kambarį, o butą. Labai pigu. Atvyksta dar du svečiai. Patarnautoja skundžiasi, kad turistai šią vasarą bijo svečiuotis. O turizmas yra vienas iš pagrindinių Kipro pajamų šaltinis.

Butas su balkonliu. Oras sausas ir maloniai vėsus. Pirmoji naktis Larnakoje. Kone prieš trisdešimt metų žiūrėjau į Larnaką nuo laivo jūroje. Kiprą lankausi jau antrus kartus. 1971 m. keletą gruodžio dienų praleidau kelionėse po salą. Tada buvau apsištojęs Nikosijoje. Larnaka — mažas miestas, — nuo balkonėlio akimis ji aprėpiu. Matosi pajūris su uostu, o už miesto — pilki laukai. Gyventojų apie 60,000.

Žadina gaidžiai

Sapnuoju, kad esu gimtajame

kaime. Girdžiu ir gaidį! Pabundu. Atsimenu, kad esu Kipre palei jūrą. Dar tik aušra. Beje, ji visa valanda ankstesnė negu Romoje. Kipre planuoju praleisti savaitę laiko.

Kas yra Kipras?

Kipras yra sala - valstybė, kurią valdo penketas "valdžių": kipriečiai-graikai, graikai, kipriečiai-turkai, turkai ir Jungtinių tautų kariuomenė. Kipriečiai-graikus, graikus ir Jungtinių tautų kariuomenę vakar naktį aerouoste.

Kiprą valstybė yra bemaž septyniolika kartus mažesnė už Lietuvą: 9.267 km². Gyventojų turi tik 650,000. Jų 80% yra graikai, 18% turkai, o mažumas sudaro 2%.

Kipras — sala, įsprausta į siauresnį rytų Viduržemio jūros kampą, yra artimas prietiltis į tris žemynus: Aziją, Afriką, ir Europą. Į Turkiją nuo Kipro salos tėra tik 60 km, o Siriją — 100

km. Kipro salos civilizacija yra sena ir turtinga, — archeologija atseka 8000 metų raidą. Salos ryšiai su Artimaisiais Rytai ir, po 1500 m. prieš Kristų, su Graikija turėjo didelę įtaką Kipro civilizacijai.

Finikiečiai čia kūrė savo naujasėdijas tarp IX-VIII a. prieš Kristų. Vėliau Kipras buvo asirų, egiptiečių, persų valdžioje. Aleksandras Didysis užkariavo Kiprą 333 m. prieš Kristų. Po jo mirties Ptolemėjus — vėliau jo vardo dinastija — valdė Kiprą, kol valdžią perėmė Roma 58 m. prieš Kristų.

Apaštalas Paulius skelbė Kristų romėnų valdomame Kipre. Sala mažutė, bet jos istorija nerami. Stebina vienas dalykas: kipriečių tautiškas. Tačiau jie kalba graikiškai, turkiškai, angliškai...

Mat Bizantija juos valdė nuo 395 iki 1191 metų, tada Ričardas (Liūtaširdis) vienerius metus čia viešpatavo ir juos padovanojo Gajui Lucinjiečiui (Guy de Lucignan). Ir Venecijos respublika Kiprą kūrė savo prekybos stotis nuo 1489 iki 1571. Turkai gi nešė islamą kipriečiams per tris šimtmečius, kol Berlyno kongrese — 1878 metais — turėjo palikti kipriečius anglams. Anglija 1914 metais prisijungė Kiprą prie savo imperijos. Kipriečiai ir graikai, ir turkai, ir

anglai... 1960 m. Kipras pasiskelbė nepriklausoma respublika su graikų ortodoksų arkivyskupu Makarios kaip prezidentu ir turku musulmonu Kutčuku (Kutchuk) kaip viceprezidentu.

Ar tu esi kiprietis?

Nakvynė ir pusryčiai Kipre, kaip ir daugelyje Europos kraštų, o ypač Anglijoje, eina kartu. Žinoma, čia pusryčiai menki, — duona, sviesto gabaliukas, uogienės šaukštas ir kava. Įėjus viešbučio valgyklon, mane pasitinka draugiškas vaikinys. Kalba angliškai. Sako, "Esu virėjas. Ar išalkęs?"

— Labai, atsakau.

— Tučtuojau pagaminsiu pusryčius. Klausius su bekonu mėgstate?

Valgykloje daugiau svečių nėra. Turbūt dar daugeliui peranksti.

Užsimėgza pašnekesys. "Ar esi kiprietis?" klausiu. "Kas yra kiprietis?"

Mano pašnekovas pakelia rankas. Kiprui tapus nepriklausoma respublika, kilo varžybos tarp graikų-kipriečių ir turkų-kipriečių. Skirtinga kalba, skirtingas tikėjimas. Graikai yra krikščionys, o turkai — musulmonai. Istorinių ryšių paneigti neįmanoma. "O vis dėl to esame kipriečiai" su liūdesiu taria. Ir išeina virtuvėn. Grįžęs su pu-

sryčiais, prideda: "Tegul Turkija ir Graikija palieka mus ramybėje!"

Kovos tarp turkų ir graikų kipriečių prasidėjo bemaž tuoj pat po nepriklausomybės paskelbimo. 1960 m. Jungtinės Tautos pasiuntė tarptautinį kariuomenės junginį taikai tarp jų palaikyti. Graikai nustelbia turkus savo skaičiumi. Pamenu savo pirmąjį apsilankymą Kipre. Jau tada turkai-kipriečiai buvo atsisukę nuo graikų-kipriečių lyg getuose savo kaimuose bei miestų rajonuose. Su "Giu naiden" (Gerą dieną!) mane priėmė kaip svečių Famagustos (Famagusta) ginkluotų turkų saugomame rajone. Nūdien Kipras yra padalinintas į dvi zonas su Jungtinių Tautų kariuomenės saugoma "niekieno" žeme tarp zonų. Padalinimas įvyko, nes Turkija atsiuntė savo divizijas kipriečių-turkų ginti.

Sala, kur dievai mėgaujasi
ir kenčia

Viešbučio virėjas — studentas šeimos narys. Mūsų istorija, sako, paženklino mus perdėm savitu charakteriu. Net mūsų salos dievai ir dievės kadaise mėgavosi sportu, malonumais ir išgyveno tragediją. Afroditė, meilės ir grožio dievė, gimė mėgaujdamasi pajūrio bangose prie Pafos (Paphos). Jos ašaras

kipriečiai mato laukų aguonose.

Savaitės būvyje pats patirsiu kaip stebinančiai įvairi ir patraukli yra mažutė Kipro sala. Įvairi gamta, kalvotais kviečių laukais, pušimis apaugusiais kalnais, patraukli uolėtu pajūriu ir aukso smėliu dengtais paplūdimiais.

Kipriečiai — graikai ir turkai — yra svetingi. Sveitingumo juos išmokė amžių mokykla. Filoksenia (Philoxenia) — draugiškumas svečiui — viena iš Kipro dievių — pasitiko ir mane šį rytą viešbučio valgykloje.

Savaitė Kipro saloje

Kipras — maža sala, bet turi daug ko parodyti. Matydamas kone visą Larnaką iš viešbučio balkonėlio, įsidrąsinu į miestą eiti pėsčiomis. Norisi rasti turizmo įstaigą pasiruošti kelionei po Kiprą. O jų randu net keletą. Turizmo įstaigose užsisakau 4-tą kelionių: į Trodos (Troodos) kalnyną, Limasolio (Limasol) apylinkes, į Pafos — apaštalo Pauliaus šventovę ir Kipro sostinę Nikosiją. Pasilieku laiko paklajoti Larnakoje ir pabuvoti Limasolio uoste prieš išplaukiant laivu į Kretą. Ir kajutę laive užsisakau.

(Bus daugiau)

DAUGIAU APIE DEMONSTRACIJAS LIETUVOJE

(Vilnius, birželio 14. LIC) Pa-teikiame Lietuvių Informacijos Centro platesnį pranešimą apie birželio 14 d. demonstracijas Vilniuje. Pranešime remiamasi telefoniniais pasikalbėjimais su demonstracijos rengėjais ir dalyviais, visų pirma — su Antanu Terlecku. Iš pranešimų susidaro toks vaizdas.

Birželio 14 d. — 1941 m. ma-sinių trėmimų į Sibirą dieną — Vilniuje vyko dvi demonstracijos minėjimai: Gedimino aikštėje, kur suplūdo apie 6000, ir Žemės Ūkio ekonomikos institute, kur oficialiai leista buvo susirinkti. Persitvarkymo sąjūdžio dalyviams. Prieš demonstraciją, pas Antaną Terlecką atvyko KGB pulkininkas Česnavičius ir KGB majoras Bimbyris su palydovu civiliais drabužiais. Jie iškvietė Terlecką pas Vilniaus miesto Vykdomojo komiteto pirmininką Vileikį. Pokalbis buvo mandagus, taktiškas, bet Vileikis ir saugumas įspėjo Terlecką, kad nebūtų anti-sovietinių išsišokimų. Terleckas pažadėjo, sakydama, kad lietuviai nesuinteresuoti trukdyti Gorbačioviui, ir tokių žodžių, kaip Lietuvos okupacija, nebūsią vartojama. Tačiau per minėjimą, užsimenant apie birželio 15 d., žodžio okupacija kitiems kalbėtojams nepavyko išvengti.

Demonstracija Gedimino aikštėje vyko be valdžios leidimo. Nors valdžia per tam tikras organizacijas siūlė trėmimų rengėjams kreiptis ir buvo žadama leidimą duoti, bet rengėjai, birželio 9 d. susirinkę pasitarti, nusprendė leidimo neprašyti, nes tai būtų buvęs nusižengimas jų principams. Cituojama: "Jie mus spardo, daug ir palieka uždarytus namų arešte, o mes kreipiamės į juos. Užtat mes nesikreipsime." Čia turimas galvoje valdžios smurtas, kurio jie griebsi gegužės 22 d., kai buvo minimos 40-osios Didžiųjų trėmimų metinės.

Birželio 14 d. demonstracija praėjo be pastebimo smurto, be namų areštų. Gedimino aikštė buvo apsupta milicininkų ir draugovinių, bet jie elgėsi žmoniškai, šypsojosi, klausydami labai aštrių kalbų, kokių jie nepratę girdėti. Daugelis žmonių bijojo vėrztis pro milicijos kordoną, nes praeinančius filmavo, fotografavo. Drąsesnieji — apie 6000 — praėjo, jiems netrukė. Kai prasidėjo minėjimas prie Katedros, milicija daugiau žmonių į aikštę nepraleido — pasak Terlecko, veikusiai bijojo, kad neišlietu minią po futbolo rungtynių stadione. Pavėlavu-

ARTĖJA VYČIŲ SEIMAS

Lietuvos vyčių jubiliejinis 75-tas seimas įvyks liepos 28 - 31 dienomis Washington, D.C.

Liepos 28, ketvirtadienį, 9 val. ryto posėdžiaus centro valdyba. 10:30 val ryto bus seimo atidarymo mišios. Kartu tai bus ir Lietuvių Kunigų Vienybės seimo uždarnosios mišios.

Liepos 29, penktadienį, vakare bus koncertas. Programą atliks jauni vyčiai. Taip pat dalyvaus operos solistė Marytė Bizinkauskaitė, pianistė Janet Pettit ir tautinių šokių grupė.

Liepos 30, šeštadienį, bus naujos centro valdybos rinkimai ir banketas. Šokiams gros Joe Thomas orkestras iš New Yorko.

Liepos 31, sekmadienį, padėkos mišios Marijos Nekalto Prasidėjimo tautinėje šventovėje.

Jaunuoliai turės atskirą programą, kurioje tarp kitko bus ekskursijos į Washingtono zoologijos sodą ir į Smithsonian Institutą.

sus milicija siuntė į Žemės ūkio ekonomijos institutą, kur trėmimų metines minėjo Persitvarkymo sąjūdis.

Gedimino aikštėje minėjimas truko apie pusantros valandos. Prasidėjo 7 val. vak. Kalbėjo Vytautas Bogušis, Andrius Tučkus, Eugenijus Krukovskis, kun. Rokas Puzonas, Robertas Grigas, jo tėvas-mokytojas Grigas ir kiti. Žmonės reikalavo teisti trėmimų kaltininkus, buvę tremtiniai pasakoję apie savo skaudžią padėtį. Aktyvus demonstracijų dalyvis 28 m. amžiaus Andrius Tučkus pareiškė lietuvių solidarumą armėnams dėl Kalnų Karabacho. Kun. Rokas Puzonas reikalavo grąžinti tikintiesiems Vilniaus Katedrą, kuri paversta Paveikslų galerija. Minia jam pritarė plojimais. Grigas kalbėjo, kad tie komunistai, kurie buvo kalinami fašistinės Lietuvos kalėjimuose, išliko gyvi, o tie, kurie išvyko į Stalino Rusiją, buvo sunaikinti. Tai tik liudija Stalino teroro mastą.

Minėjime buvo deklamuojama patriotinė lietuvių poezija, Bernardo Brazdžionio eilės. Visi kalbėjusieji, išskyrus Terlecką, reikalavo teismo Stalino laikų nusikaltėliams. Tris kartus kalbėjęs Terleckas sakėsi jiems

ŽODIS KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMUI

Liepos mėnesio gale, prieš Lietuvos vyčių seimą, Washington, D.C., įvyks Lietuvių Kunigų Vienybės seimas. Tai sena organizacija, kuri čia, Amerikoje, labai daug nuveikė, koordinavo lietuvių škos katalikiškos spaudos pulsavimą, organizacijų veiklą vienaip ar kitaip skatinę. Visa stadi darė Dievo ir Tėvynės labui.

Žinome, kad kunigai yra gana savarankiški, nemėgsta ir gal nepriama patarimų iš šalies. Žinome ir tai, kad šiuo metu rūpesčiai yra labai padidėję, bet vis dėl to norime ir drįstame kai ką pasiūlyti. Ateinančias iš kitur mintis ir idėjas juk galima priimti, jei jos tarnauja tiems patiems idealams. Ir toje pačioje Amerikoje juk buvo kunigų, kurie mieliai priimdavo pasauliečių atnešamas idėjas, veiklos planus. Juk ir pasauliečiai turi savo vaidmenį universalioje plačioje Katalikų Bažnyčioje.

Pirmiausia ir patį Kunigų Vienybės seimą ir visą vadovybę norime paskatinti, kad atkreiptų dėmesį į projektą išleisti knygą apie Amerikos lietuvių bažnyčias.

Dabar labai gera proga, — pasibaigė didžioji serija knygų apie Lietuvos bažnyčias. Jas suredavo, sutelkė medžiagą Bronius Kviklys. Serija pilnai baigta. Savaike prašosi prie jos prijungti "Amerikos lietuvių bažnyčios". Ir tai reikia padaryti, nes laikas tikrai veikia mūsų nenaudai. Laikas atima lietuvių pastatytas bažnyčias ir jas perveda kitom tautom. Ir taip dar toliau vyks. Tikrumoje gal net šiek tiek vėlu,

JAUNIMO STOVYKLA PENNSYLVANIJOJE

Lietuviams vaikams — berniukams ir mergaitėms — nuo 8 iki 16 metų amžiaus vasaros stovykla veiks liepos 10-23 St. Mary's Viloje, Elmhurst, Pa. Vadovaus Jėzaus Nukryžiuotojo seserys.

Registracijos mokeskis — 10 dol., už savaitės pragyvenimą — 85 dol. Dėl informacijų kreiptis: Sister M. Angela, C.J.S., 1404 North Washington St., Wilkes-Barre, Pa. 18705.

Lietuvių Katalikų Susivienijimo fundacija apmoka išlaidas savo susivienijimo narių vaikams ir anūksams.

jau atleides ir tvirtino, kad jiems, kaip ir dabartiniams saugumiečiams, geriausia bausmė — kad apie jų darbus rašoma net sovietinėje spaudoje. Antanas Terleckas užbaigė minėjimą padėkodamas valdžiai, kad netrukė demonstracijos, kviesdamas visus į rugpjūčio 23 d. demonstraciją, ir prašydamas minią nesiveržti į milicijos uždarytas gatves, laikytis ramiai.

Ir vis dėlto vienu atveju milicija įsikišo: kai buvęs Lietuvos partizanas Leonas Laurinskas iškėlė nepriklausomos Lietuvos vėliavą tribūnoje, ant paaukštinimo prie Katedros. Lietuvos trispalvė plėvėsavo apie pusvalandį. Paskui pripuolę saugumiečiai pareikalavo ją nuleisti. Žmonės protestavo. Terleckas ragino laikytis ramiai, Laurinską ir Genutę Šakalienę milicija su laikė, bet elgėsi mandagiai, po pusantros valandos paleido, apsiribodama įspėjimu, jokių represijų nesimė.

Dar nėra žinių, ar trėmimų minėjimai vyko ir kitose Lietuvos vietose. Vilniaus demonstracijoje dalyvavo žmonių iš Kauno, Ukmergės, Panevėžio, Kretingos ir kitur. Pasak Terlecko, birželio trėmimai bus minimi bažnyčiose aštuonias dienas.

(LIC)

Arvydas Sabonis jaunimo šventėje Los Angeles gegužės 5. Šalia jo Spindulio vadovė D. Varnienė.

CALIFORNIJOS JAUNIMO ŠVENTĖJE LANKĖSI ARVYDAS SABONIS

Los Angeles lietuvių jaunimo metinė šventė buvo gegužės 5 d. Šiomet ji sutapo su Šv. Kazimiero lituanistinės šešt. mokyklos mokslo metų užbaigimu. Jaunimas, pasipuošęs tautiškais drabužiais, dalyvavo mišiose, o po pamaldų su savo tėveliais ir mokytojais susirinko į parapijos salę iškilmingam mokslo metų užbaigimo aktui.

Iškilmes pradėjo dir. Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, pakviesdama į garbės prezidiumą: parapijos kleboną ir šios mokyklos globėją kun. dr. A. Olšauską, gen. garbės konsulą V. Čekanauską, lit. mokyklų insp. I. Medziuką, LB Vakarų apyg. pirm. A. Nelsienę ir buv. mokyklos direkt. V. Pažiūrą. Kun. dr. A. Olšauskui sukalbėjus maldą, garbės svečiai pasveikino mokyklą baigiančius abiturientus ir visus šių iškilnių dalyvius.

Šiomet mokyklos 12 metų kursą išėjo du abiturientai: Jonas Kulikauskas ir Vilius Leškys; jiems konsulas V. Čekanauskas įteikė mokslo baigimo atestatus, o I. Medziukas, kaip vienas iš Lietuvos kredito unijos direktorių, perdavė šios unijos paskirtos paramos čekį lituanistiniam švietimui ir V. Pažiūrai išrašė savo čekį 100 dol. auką šiai mokyklai. Jis pakvietė Venesą Kašeliūnę perskaityti jos parašytą rašinėį, tilpusį Tėvynės žvaigždutei.

Toliau iškilmingam aktui vadovauti dir. Marytė Newsom pakvietė kitą mokyklos administracijos narį A. Žemaitaitį, kuris suminėjo visus buvusius šios mokyklos vedėjus, o šiais metais mokyklai vadovavo trejokė: jis

Su organizuojamo simpoziumo planais supažindinti buvo iniciatorių sušauktas spaudos žmonių susirinkimas "Seklyčios" patalpose birželio 11. Ten buvo pateiktos svarbesnės informacijos ir po to vyko gana gyvos diskusijos. Šalia specialiųjų planuojama didokas skaičius paskaitų plačiajai publikai. Prelegentai bus numatyti vėliau. Svarbią vietą užims 1864-5 metų sukilimo smulkesnis nagrinėjimas. Taip pat bus plačiau sustota ties lietuviškos rezistencijos klausimais kovoje už Lietuvos laisvę.

Be abejo, bus ir pramoginė dalis: susipažinimo vakaras, šokiai jaunimui, literatūros vakaras ir kt.

Rengėjai reiškė pageidavimą, kad, iš anksto planuojant, kitos organizacijos to Padėkos savaitgalio metu nerengtų savo kokių svarbesnių renginių ar suvažiavimų, o skirtų laiką simpoziumui.

Ši supažindinimo popietė praėjo sklandžiai ir užsibaigė vaišėmis bei būsimojo simpoziumo planų ryškinimo diskusijomis.

A. P.B.

Mokslo metų užbaigimas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. su jauniausiais mokiniais mokytoja Inga Nelsaitė. Prie garbės stalo iš k. matosi: Vakarų Lit. Mokyklų inspektorius Ignas Medziukas, Garbės konsulas Vytautas Čekauskas, LB apygardos pirm. Angelė Nelsienė, buvęs ilgametis mokyklos direktorius Vladas Pažiūra, klebonas dr. A. Olšauskas.

pats, Marytė Newsom ir Violeta Gedgaudienė. Taip pat suminėjo visus šiais mokslo metais dirbusius mokytojus ir seminaro, kuriam vadovauja J. Kojelis, lėktorius. Jis padėjo Alto, LB ir Tautos Fondo vadovams, paskyrusiems premiją Vasario 16 sukakties proga konkursiniais rašiniams; dar padėjo A. Gustaičiui, davusiam premiją už parašytus rašinius Prūsų likimo tema.

Įvertinant geriausius mokinius, jiems buvo įteiktos dovanos, kurias gavo: II skyriaus mokinis Arūnas Dūda, III skyr. — Vilija Gulbinaitė, IV skyr. — Aidas Kuolas, VI skyr. — Vilija Tompauskaitė, VII skyr. — Aras Mattis, IX skyr. — Tanya Barauskaitė irlietuviškai nekalbančių klases — Danutė Jasiukonytė.

Baigusios šios mokyklos 10-ties skyrių kursą pažymėjimus ir dovanas gavo: Tara Barauskaitė ir Laima Žemaitaitytė. Abiturientų vardu atsisveikino Vilius Leškys ir 10-tą skyrių baigusiu vardu — Tara Barauskaitė.

Buvo padėkota tėvų komitetui, rūpestingai tvarkiusiam mokyklos ūkinis reikalus: pirm. R. Vitkienei, vicepirm. A. Mošinskenei, išd. V. Markevičienei, nariams — M. Alminui, dr. S. Karužai ir A. Kašeliūniui.

Buvęs praėjusiais metais tėvų komiteto pirm. G. Leškys įteikė atžymėjimo lenteles stambesnėmis aukomis 1986 - 87 mokslo metais paremusiems šią mokyklą didesne kaip 500 dol. auka. Jiems suteiktas "Aukso rėmėjų" vardas. Tokias įvertinimo lenteles gavo: A. ir V. Markevičiai, A. ir K. Mikalajūnai.

Dir. Marytė Newsom padėjo Lietuvos Fondo Los Angeles įgaliotiniui J. Čingai už paskirtą 200 dol. auką. (L.F. taip pat paskyrė per Švietimo Tarybą mokyklai paramą 1500 dol. Čekis buvo įteiktas per Vasario 16 minėjimo iškilmes). Pažymėtina, kad 100 dol. auką švietimui įteikė ir B. Strikaitis,

jaunimo minėjimui pasibaigus. Mokykla šiais metais išleido metraštį "Pėdsakai", kuriame tilpo daug nuotraukų, mokinių rašinėlių, piešinių ir kitokios kūrybos. Metraščio redaktorė — Marytė Sandanavičiūtė-Newsom, meninis apipavidalinimas Jono Kulikausko, techninis patarėjas buvo P. Sandanavičius, mašinraštis — R. Kulikauskienė.

Šv. Kazimiero lituanistingą mokyklą lankė 95 mokiniai.

Toliau buvo dainos ir tautiniai šokiai. Dainavo "Spindulio" ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos jungtinis choras. Išpūdin-gai atlikta tradicinė jaunimo daina "šandien mūsų šventė" (žodžiai Vytautas Nemunėlio, muzika B. Budriūno). Lituanistinės mokyklos choras atliko: Saulutė tekėjo (liaudies daina) ir "Norėčiau skristi" (G. Gudauskienės). "Spindulio" choras — "Kur giria žaliuoja" (žodž. J. Vanagaičio, muz. J. Gudavičiaus). Pabaigai jungtinis choras galin-gai užtraukė "Tėvynės maršą" (žodž. Reginaitis, muzika G. gudauskienės). Dirigavo D. Varnienė, pasikeisdami akomponavo A. Jurgutis, O. Barauskienė ir R. Polikaitis.

Tautinių šokių programa buvo atlikta mokyklos kieme, į kurį, akordeonu grojant, gražioje rikiuotėje jaunimas įžygiavo iš salės. Čia buvo parodyti šokiai, kuriuos visi šoks VIII-oje tautinių šokių šventėje Hamiltone, Kanadoje. Šokiai vyko labai darniai. Atrodo, kad ansamblio vadovė su savo padėjėjais gražiai pasidaravo, kad Californijai būtų pasididžiavimas.

Besibaigiant šokių programai buvo didelė staigmena, kai netikėtai apsilankė garsusis "Žalgirio" krepšinio čempionas Arvydas Sabonis, atvykęs terapijai į Potland, Oregon. Jį jaunimas entuziastiškai sutiko ir sugiedojo "Ilgiausių metų". Daugelis norėjo gauti jo autografą ar su juo nusifotografuoti.

Ig. Medziukas

BARBORAI DARLYS PRISIMINTI

Washingtono birželio 11 mirė Barbra Darlys, buvusi operos solistė, kultūrininkė, ilgametė Amerikos Balso lietuvių programos pranešėja. Velionė apie 15 metų gyveno Brooklyne. Dalyvavo lietuviškoje veikloje. Koncertavo įvairiuose miestuose. Mielai priimdavo ir lietuviškų renginių vadovų kvietimus. Yra davusi ne kartą koncertus Brooklyne tada ėjusios Amerikos renginiuose. Dažnai koncertuodavo drauge su Marijona Kižyte. Barbra, dramatinis sopranas, ir Marijona, mezo sopranas, atlikdavo patrauklius duetus ir iš lietuviškų kūrinių ir iš operų.

Barbra Darlys, iš tikrųjų Bronė Bernotaitė-Drangeliene, didesnę savo amžiaus dalį naudojo profesinį vardą, kurį ji bene pasirinko gavusi kvietimą į Chicago Grand Operą pirmajame sezone. Ten ji debiutavo 1934 m. Giocondos vaidmenyje. Kitais metais buvo pakviesta viešnia artiste į Lietuvos operą. Atlikusi ten susitartą programą, grįžo koncertams Amerikoje. 1936 metais Barbra buvo pakviesta nuolatine Lietuvos operos arti-

ste. Joje ji atlikdavo svarbiuosius dramatinis ir lyrinius vaidmenis drauge su Kipru Petrausku, Aleksandru Kutkum ir kitais operos artistais. Lietuvą ji labai pamilo ir gal būtų joje pasilikusi ilgą laiką, jei nekilęs antrasis pasaulinis karas. Kaip Amerikos pilietė, paklausė amerikiečių įstaiigų patarimo grįžti į Jungtines Valstybes. Barbra taip ir padarė 1939 m. rudenį.

Grįžusi į Ameriką, Barbra susidraugavo su dr. Aldona Šliūpaite ir Marijona Kižyte. apsigyveno pastovesniam laikui Brooklyne. Ji čia išbuvo iki 1954 metų, kai išsikėlė į Washingtoną drauge su visa "Amerikos Balso" lietuviška tarnyba, kurioje ji buvo įsijungusi 1951 m. nuo pat pirmųjų "A.B." lietuviš-

kų laidų pradžios.

Gyvendama Brooklyne, Barbra uoliai lankydavo svarbesnius lietuvių parengimus, susirinkimus. Talkino kur buvo kviečiama. Visada buvo labai kukli, nesiverždavo į vadovaujamas vietas. Daugiausia savo laiko nuoširdžiai atidavė Bendrajai Amerikos lietuvių šalpos fondui, tam organizuojantis ir jau priėmus JAV įstatymą išvietintųjų asmenų įsileidimo ir įkurdinimo reikalu.

Kai prasidėjo naujosios "emigracijos" sriautas — kelis kartus per mėnesį atplaukiant laivams su lietuviais iš Vokietijos stovyklų, Barbra savanoriškai atvykdavo į New Yorką jų pasitikti. Vargu ar ji yra praleidusi bent vieną atplaukusį "DP" laivą per visą jų atvykimo ir įkurdinimo laikotarpį. Su tais Balso savanoriais ir tarnautojais būdavo pa-

(nukelta į 7 psl.)

KAS ŠIEMET BUS ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJE?

Garsioji Žemaičių Kalvarija yra okupantų pavadinta Varduva. Ten atlaidai šiemet bus liepos 3, sekmadienį, pirmą sekma-

dienį po lieps 2. Atlaidai prasidės jau ketvirtadienį. Viena diena yra skiriama kunigams. Jie suvažiuoja iš visos Lietuvos. Ir jie meldžiasi prie stebuklingojo Marijos paveikslu, eina Kryžiaus kelius, kuriuos žmonės vadina Kalnais. Paskui viena diena yra skiriama jaunimui, kurio susirenka labai daug.

Nepriklausomos Lietuvos laikais čia suplaukdavo apie 30 - 40 tūkstančių žmonių, ateidavo įvairios procesijos su vėliavom, būgnais. Suprantama, procesijų dabar niekas neleidžia, bet žmonių suvažiuoja dar daugiau nei anais nepriklausomybės laikais.

Komunistinė okupantų valdžia daro didžiausius trukdymus: sargybos stovi priekelių ir tikrina, registruoja važiuojančias mašinas, jaunimo net nuvaiko, bet žmonės vistiek eina ir važiuoja. Jaunimas susirenka slapta. Ypač didelis trukdymas buvo tuo laiku, kai Lenkijoje vyko neramumai. Tada buvo iškviesta net kariuomenė, kad būtų pasirengus bet kokiems įvykiams užbėgti už akių.

NAUJI AIDAI

"Aidų" žurnalo nr. 2 išspausdintas ir išsiuntinėtus skaitytojams.

Šiame numeryje rašoma: LPK Daugintis, S. J., — Siekiant socialinio teisingumo ekonomijoje, spausdinamos Josif Brodskio, 1987 metų Nobelio premijos laureato, eilėraščiai, kuriuos vedė T. Venclova, P. Gaučys, J. Blekaitis; kun. Ričardas Mikutavičius — Katalikų Bažnyčios Lietuvoje situacija septintojo krikščionybės amžiaus angoje (autorius gyvena Lietuvoje), P. Jonikas — Lietuviškoji Chicago vardo istorija, Anatolijus Kairys — Jogaila ir Vytautas — trijų veiksnių istorinė drama, V. Vizgirda — Gra-

fikas Telesforas Valius, Stasys Santvaras — Lietuvos Madonų šventovė Clevelande (visas šis Aidų numeris iliustruotas tos šventovės nuotraukomis).

Apžvalgų skyriuje — Iš minties ir gyvenimo — S. P. rašo — Dialektinė akistata apie Lietuvos istoriją, Josifas Brodskis — Nobelio premijos laureatas, J. Kojelis — VIII JAV kultūrinių premijų šventė, J. Žygas — Poezijos dienos Chicagoje. Ką kiti rašo — Lietuviškos knygos vargo dienos, perspausdintas vedamasis iš Darbininko 1988 m. nr. 17., Aukos ir aukotojai, Mūsų buitijė.

Knygų skyriuje recenzuojama: P. Vaičekauskas — Kęstučio Girniaus "Partizanų kovos Lietuvoje", Saulius Pašilis — Lietu-

Lietuviškosios Skautybės Fondo vakare Clevelande rengimo komiteto pirmininkė dr. Giedrė Matienė įteikia plakatą LSF pirmininkui Česlovui Kiliuliui už nenuilstamą darbą Fonde. Nuotr. V. Bacevičiaus

Kas bus šiemet, kai prasidėjo laisvėjimas visame krašte. Kai daug kur vyksta demonstracijos. Argi ir šiemet trukdys maldininkams keliauti? Šiemet jų laukiam ypatinai daug. Didelių minių metu gali būti ir plakatų ir prakalbų prieš okupacinę valdžią. Tokie spontaniški mitingai čia yra vykę ir seniau, nepriklausomybės metu, 1944 metų vasarą ir per 1863 metų sukilimą.

Žemaičių Kalvarija jau mini savo 350 metų sukaktį. Reikėtų, kad ši sukaktis būtų plačiau paminėta kokių nors leidinių, specialiomis pamaldomis, specialiu priminimu. Žemaičių Kalvarijos istorinis vaidmuo yra tikrai labai didelis — iš čia sklido gilus religingumas per visus šimtmečius, iš čia sklido mokslas ir kultūra. Čia mokėsi mūsų tautinio atgimimo pirmieji vadai — Simanas Daukantas ir Motiejus Valančius. Čia plačiai sklido religinio turinio grafikos darbai — medžio raižiniai, spaudos draugimo metu, lietuvių spauda.

KVIEČIAME Į LIETUVIŲ KALBOS KURSUS

Vis labiau didėja susidomėjimas lietuvių kalba. Šen bei ten rengiami lietuvių kalbos kursai, pvz., Philadelphiaje. Pamažu atbunda tautinė sąmonė, ateina noras ieškoti savo "šaknų", o su tom šaknim prieinama ir prie lietuvių kalbos.

Kursų lankytojai įsitikina, kad kalbą galima išmokyti arba pamokyti, tik reikia padėti pastangų.

Todėl ir raginame visus kuo daugiau vykti į lietuvių kalbos kursus, kurie prasidės liepos 7 Dainavoje.

Rudenį reikia kuo plačiau organizuoti lietuvių kalbos kursus. Reikia juos organizuoti prie parapijų, ar pav. Lietuvos vyčių organizacijos rūmuose. Gali organizuoti ir LB apylinkės. Svarbu, kad būtų judėjimas, kad atsirastų kuo daugiau jaunųjų ir vyresniųjų, kurie nori išmokyti ar pamokyti lietuviškai kalbėti, skaityti. (B.K.)

Aukomis remkime Lietuvos laisvinimą! Lietuvos vadavimo darbe nėra nei šventų dienų, nei atostogų!

va knygoje apie religiją ir komunizmą. Jurgis Gimbutas — Lituanistikos konferencija Punske. Seniausio kalbotyros žurnalo jubiliejinis tomas. Atsiųsta paminėti.

Žurnalą redaguoja Leonardas Andriekus, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Leidžia lietuviai pranciškonai. Metinė prenumerata — 20 dol., vieno numerio kaina — 5 dol.

MARIJOS NEKALTO PRASIDĖJIMO SESERYS IR RĖMĖJAI

KVIEČIA Į

MARIJOS GARBEI ŠVENTĖ - PIKNIKĄ

LIEPOS 24 DIENĄ, PUTNAM, CONN.

10:30 val. — Procesija giedant Marijos giesmes ir kalbant Rožančių iškilmingos Šv. Mišios — jubilatas kun. dr. V. Cukuras Pamokslas apie Mariją — kun. dr. K. Trimakas Marijos Metų atleidų suteikimas
12:00 val. — pietūs, įvairios pramogos, paroda
3:30 val. — Neringos Stovyklos programa

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti Marijos Metų šventėje. Esame Marijos žemės vaikai. Parodykim gausiu dalyvavimu savo meilę ir dėkingumą Marijai. Marijos Metai baigiasi š.m. rugpjūčio 15 d.

PABALTIEČIŲ JAUNIMO SANDRAUGOS STOVYKLA ĮVYKS

rugpjūčio 11-14 dienomis Jim Ford Pocano kalnuos, Pensylvanijoje

Bus įdomūs seminarai, diskusijos, sportiniai užsiėmimai, laužai ir šokiai.

Registruoja:

Rima Šilėnaitė
4500 Connecticut Ave. N.W.
Washington, D.C. 20008

Tel. 202 364-6424

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ METINIS

PIKNIKAS

Liepos 10 dieną, 1988

11:45 Iškilmingos mišios.

Mišias aukoja ir pamokslą sako Pranciškonų provincijolas T. Placidus Barlius, OFM Gieda Brocktono Šv. Kazimiero par. choras.

12:45 Pietūs.

4:00 Meninė programa:

Kalbės vice prezidentas
GEORGE BUSH

Tautiniai šokiai. Vadovauja Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška iš Bostono.

Piano koncertas. Išpildo William Smiddy iš New Yorko.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotakoje praleisti dieną.

IŠ VISUR

— Vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, lietuviškos pastoracijos simpoziumas ir sielovados tarybos steigimo posėdis įvyks liepos 1 - 2 Priskėlimo parapijos parodų salėje, Toronte, Kanadoje.

— Vysk. V. Brizgys laišku kreipiasi į visus išsvijus lietuvius, informuodamas apie Romoje esančios Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos stovį ir reikalingus remontus. Aukos prašoma siųsti adresu: Pontificio Collegio Lituano di S.Casimiro, Via Casalmonferrato 20, 00182 Roma, Italia.

— St. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovą Washingtono, birželio 18 aplankė gen. John Libront, lenkų egzilinės vyriausybės įgaliotas palaikyti ryšius su lietuvių veiksniais bei organizacijomis. Jį lydėjo Vytautas Valiūnas, kurio iniciatyva šis susitikimas įvyko. Pokalbio metu St. Lozoraitis paaiškino sveičiui lietuvių pažintus į santykius su kaimynais lenkais, pabrėždamas, kad esminė sąlyga jiems gerinti yra lenkų nusistatymas Vilniaus miesto bei krašto klausimu. Gen. J.Libront pareiškė, kad jis gerai supranta lietuvių pozicijas.

— Katalikiškosios spaudos premija, kuri yra įsteigta prel. dr. Juozo Prunskio, pravesta slapta korespondenciniu būdu už 1987 metus, vertinimo komisijos paskirta laisvojo pasaulio lietuvių dienraščiui "Draugui". Vertinimo komisiją sudarė: dr. Juozas Sungaila, sesuo Ona Mikailaitė, Juozas Laučka, Kristina Nakiene ir prel. dr. Juozas Prunskis. 4000 dol. premija bus įteikta Lietuvių Kultūros kongreso metu Toronte birželio 28.

— Robertas Rakauskas, Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos Romoje auklėtinis, liepos 10 Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčioje New Yorke, N.Y., priims diakono šventimus. Šventina vysk. Paulius Baltakis, OFM. Jaunuoliai, suinteresuoti teologijos studijomis ir norį dirbti kunigo darbą lietuviškoje pastoracijoje, kviečiami kreiptis adresu: Fr. Peter Stravinskas, 207 Adams St., Newark, N.J. 07105. Tel. 201 344 - 6847.

— Tarptautiniame Moterų Suvažiavime, Grand Rapids, Michigan, įvykstančiame birželio 19 - 24, atstovavo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė Aldona Noakaitė-Pintsch iš New Jersey ir LMKF Chicago Klubo pirmininkė dr. Vilija Kerelytė, Svajonė Kerelytė ir Alvida Balkutė. General Federation of Women's Clubs yra viena didžiausių moterų organizacijų pasaulyje, tai lietuvių dalyvavimas ir kelimas Lietuvos vardo yra labai svarbus.

— Kun. Leonardas Musteikis, dabar gyvenęs Sunny Hills, Fla., birželio 11 šventė savo kunigystės 50 metų sukaktį. Sveikiname sukaktuvinką!

J Palanga ir J Klaipėdą ekskursijos su pernaktvimi bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
 21 dienų — Lietuva ir Lenkija
 Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — \$2,459
 Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
 20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
 Kelionė 909 — rugpjūčio 9 - 29 — \$2,769
 Maskvoje 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinkį, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
 15 dienų — Lietuva, Suomija
 Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — \$1,899
 Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
 14 dienų — Lietuva, Suomija
 Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — \$1,349
 Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — \$1,629
 Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
 Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — \$1,969
 Vilniuje 11 naktų

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
 Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — \$1,729
 Vilniuje 8 naktys.

Baltic Tour patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminiams Lietuvoje.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
 SUITE 4
 77 OAK STREET
 NEWTON, MA 02164
 617 965 - 8080

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
 10401 South Roberts Road
 Palos Hills, Illinois 60465
 Telefonas: (312) 430-0074

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimų. Ar juos prenumeruoti?

Yra daug bankų, kurie išduoda VISA arba Master Card korteles, bet jų kainos yra nevienodos.

Labiausiai žinomų bankų kredito kortelių kainų palyginimas su Kredito Unijos Kasos VISA:

BANKAS	IMAMI NUOŠIMČIAI	METINIS MOKESTIS
Bank of America	19.8%	\$18.00
Chase Manhattan	17.5%	\$20.00
Mrs Hanover	17.8%	\$15.00
Marine Midland	19.8%	\$15.00
Citibank	19.8%	\$20.00
Chemical	19.5%	\$20.00
Wells Fargo	20.0%	\$18.00
Kasos VISA	15.0%	\$15.00

Kam tarnauti svetimiems bankams, jeigu KASA patarnauja lietuviams už mažesnę kainą.

Užsikirkite arba paskambinkite į KASĄ pasiteirauti kaip pervedti Jūsų turimą kredito kortelę į Kasos VISA.

(Duomenys paimti iš birželio 6 Wall Street Journal)

VERTINGOS MENIŠKOS KNYGOS

Monografija apie dail. Adalbertą Staneiką Lithuanian Artist and Diplomat. Apie jo gyvenimą rašo Feliksas Andriūnas, artimai dailininką pažinęs, cituojami lietuvių diplomatų atsiliepimai, jo kūrybą aptaria Paulius Jurkus. Įdėta 23 spalvotos reprodukcijos ir daug nespaltvotų reprodukcijų. Įvairių paveikslų ir piešinių. Albumas turi 156 puslapius įrištus į kietus viršelius, išleistas gražiai ir skoningai. Kaina — 30 dol.

Rainer Maria Rilke — Sakmė apie Korneto Kristoforo Rilkes meilę ir mirtį. Vertė Henrikas Nagys iliustravo Telesforas Valius. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. automui pridėdama po 2 dol. už tomą. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Bronius Kvildys — "Lietuvos bažnyčios". Stambiosios atskiruose tomuose Telšių, Panevėžio, Kaišėdorių vyskupijos, Kauno, Vilniaus arkivyskupijų I ir II tomai. Kiekvieno gausiai iliustruoto ir įrišto tomo kaina 23 dol. Persiuntimui pridėdama po 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

J. Rūtenio, Šventieji dūmai, poezija. 4 dol.

A. Rūtos, Margu rašto keliu. Premijuota. 10 dol.

V. Statkaus, Lietuvos ginkluotos pajėgos, 30 dol.

Šios ir kitos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininke, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DOMŲ LEIDINIAI

A. Rūtos, Daigynas, romanas. 12 dol.

J. Gliaudos — Atolas — Koralyka, romanas, 11 dol.

N. Sadūnaitės, KGB akiratyje. 5 dol.

A. Saudargienės, Naikinamieji, kalinio pasakojimai. 12 dol.

A. Gailiušio, Savaronio dukterė, romanas. 9 dol.

A. Gailiušio, Visaip atsitinka, novelės, 4 dol.

J. Gliaudos, Kovo ketvirtoji, apybraiža apie šv. Kazimierą. 4 dol.

J. Rūtenio, Šventieji dūmai, poezija. 4 dol.

A. Rūtos, Margu rašto keliu. Premijuota. 10 dol.

V. Statkaus, Lietuvos ginkluotos pajėgos, 30 dol.

Šios ir kitos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininke, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJOS KNYGŲ LAIDOS

Į Laisvę Fondas išleido antrą laidą: Juozo Keliuočio "Dangus nusidaro raudonai" — 12 dol., Kęstučio K. Girmiaus "Partizanų kovos Lietuvoje" — 10 dol.

Persiuntimui pridėdama 1 dol. už kiekvieną knygą. Knygas galima gauti Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

SVARBŪS KOMPLEKTAI

Juozo Brazaičio Raštai. Redagavo A. Skrupskelienė ir Č. Grincevičius. 6 tomai įrišti į kietus viršelius. Kiekvienas tomas kainuoja po 16 dol., persiuntimui pridėdama po 2 dol. už tomą.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenų leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Auksos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Auksas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

monografija su Fr. Whitaker įvadu. Reprodukcijos spalvotos, išleista labai gražiai. Kaina 20 dol.

Jurgio Juodžio — TAUTOS KELIU, paveikslai sukurti jo stiliumi, beveik visi spalvoti, temos išties lietuviškos. Kaina 7 dol.

Monografija apie dail. Juozą Bagdoną, parašė ir suredagavo Paulius Jurkus, daug nespaltvotų reprodukcijų. Kaina — 5 dol.

BANK-BY-MAIL
 Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atlikti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinamas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausiu procentu. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit mūr. Donahue 288-2500 arba rašykite paduotais adresu.

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, MA 02127. 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday. Saturday 10 AM to 1 PM. 768-1500.

RESPONSE CENTER: 768 Galloway Blvd., South Boston, MA 02127. 9 AM to 5 PM, Monday thru Friday. 768-1500.

ATOSTOGŲ AR PASTOVIAM APSIGYVENIMUI NUOSAVYBĖS, IŠNUOMAVIMAI.

Atvykite į saulėtus Pietinės Floridos pajūrius, įsigyti namus ar investacijas. Mes galime jums pagelbėti surasti puikias nuosavybes pagal jūsų pageidavimą bet kur nuo Fort Lauderdale iki West Palm Beach.

Kreiptis: MILDALIKTORIUS OFISE: 305-781-5500 namuose: 305-491-4494

Winter Harbor REALTY INC. AŠ KALBU LIETUVIŠKAI!

G.T. INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSURSIJŲ TVARKARAŠTIS

- Nr. 8801 Lietuva 15 d., Maskva 2 d., gegužės 16-birželio 3. N.Y. \$2,215.00; Chicago \$2,215.00.
- Nr. 8802/F Lietuva 15 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29. N.Y. \$2,195.00; Chicago \$2,195.00.
- Nr. 8803/M Lietuva 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26. N.Y. \$2,125.00.
- Nr. 8806/F Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18-rugpjūčio 3. N.Y. \$2,195.00; Chicago \$2,195.00.
- Nr. 8807/M Lietuva 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31. N.Y. \$2,125.00.
- Nr. 8808/F Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. \$2,085.00; Chicago \$2,085.00.
- Nr. 8809/M Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16-28. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
- Nr. 8810/F Lietuva 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktoberfest) 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. \$2,349.00; Chicago \$2,435.00.
- Nr. 8811/M Lietuva 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. \$1,995.00; Chicago \$2,125.00.
- Nr. 8804/BAL Pabaltijis: Klaipėda 2 d., Vilnius 2 d., Talinas 2 d., Helsinkis 3 d., liepos 10-25 d. N.Y. \$2,395.00; Chicago \$2,493.00.

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. International padeda sutvarkyti išskaitymo dokumentus artimesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418 Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 70 milijonų dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir duoda VISA korteles ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Aple paskomis ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

**A. A.
EDVARDUI LELEIVAI**

taip netikėtai užbalguli žemišką kelią, mūsų myllimas giminaitis, jo žmona ir dukteris, o ir velionio seseris, brolius su šeimomis Lietuvoje, širdingai užjaučiame ir dalinamės jų skausmu.

*Aldona ir Rytas Pitkunigis
Aniceta ir Vincas Stankniai
Izabelė ir Jonas Stankaičiai
Linas, Donna, Bronė Jacikevičiai*

**A. A.
ILDEFONSUI KRASAUSKUI**

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Eleną, dukrą Gražiną, žentą, sūnų Lietuvoje su šeima ir anūkes.

*V. Savickienė
J. Snieškienė
D. S. Biručiai*

**A. A.
ILDEFONSUI KRASAUSKUI**

mirus, jo žmonai Elenai, dukrai Gražinai Dragunevičienei su šeima ir visiems artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

*Anelė Dragunevičienė
Algimantas Dragunevičius
Darija ir Gediminas Dragūnai ir sūnūs
Rimvydas Dragunevičius su dukra
Mykolas ir Audronė Dragunevičiūtė-
Pakščiai su šeima*

*Tik vieno maldauju,
O Viešpatie geras,
Bent numirt leisk
Tėvynės laukuos...!*

Ne į tėviškės gimtuosius laukus, bet į savo amžinąją Tėvynę Aukščiausias pašaukė mūsų mylimą vyrą ir tėvelį!

A. A. BRONIŲ STRIMAITI.

Liepos mėn. 22 d. suėina vieneri ilgesio ir sielvarto metai nuo jo staigios mirties.

Šios liūdnos sukakties proga, už jo sielą bus atnašaujamos šv. Mišios š.m. liepos mėn., 17 d., 10:30 val., šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, New Havene, Conn.

Maloniai prašome visus Broniaus gimines, bičiulius ir pažįstamus, prisiminti jį savo maldose.

Žmona Teresė ir dukra Genutė

*Anapus saulės liepsnoja rytas,
Kur Dievo žemė ir Jo diena,
Kur amžinybėn, visus palikus,
Anapus saulės skrenda siela.*

Šių metų liepos 2-ą dieną sueina 10 gedulo metų nuo

**A. A.
KAZIMIERO BARAUSKO**

mirties. Prisimenant šią liūdną sukaktį, šv. mišios bus aukojamos pranciškonų vienuolyno koplyčioje liepos 17-ą dieną, sekmadienį, 11 val. ryto. Žmona ir dukros su šeimomis nuolankiai prašo a.a. Kazimierą pažinėjusius prisiminti jį savo maldose ir, kas gali, atsilankyti į mišias.

Dėkojame iš anksto.

Žmona ir dukros, su šeimomis

*Anapus saulės mes susitiksim
Su pamaltaisiais žemės kelius,
Visų tėvynėj mes pasiliksime
Aukščiausio garbei šventam dangui.
(J. Brock)*

Barbora Darlys kalba per Amerikos Balsą į Lietuvą.

BARBORAI DARLYS PRISIMINTI

(atkelta iš 5 psl.)

lydėti į traukinių ir autobusų stotis, į aerodromą. Ji ypač rūpinosi šeimomis su mažais vaikais.

Barbora gimė Skotijoje, bet dar vaikystėje su tėvais ir dviem seserimis atsikėlė į Čičagą ir ten praleido didelę savo gyvenimo dalį. Lankydamasi vidurinę mokyklą pasireiškė savo gražiu, sultingu balsu ir dideliu muzikalumu. Specialistų paraginta, muzikos studijas ir balso lavini-

mą išėjo Čičagoje ir Italijoje. Čičagoje anksti jaunystėje buvo ištėkėjusi už visuomeninio dr. Kazio Drangelio, bet veddybos baigėsi skrybomis. Po to Barbora liko nevedusi.

Buvo labai šilta asmenybė. Nesiskundė jokiomis nesėkmėmis, nors jų ir galėjo pasitaikyti. Jos draugystė, labai nuoširdi ir patvari, apėmė nedidelį skaičių asmenų. Bet ir jiems nesisakė, kad jau per pastaruosius dvejus metus ją vargino ke-

Myllimam sūnui

A.A. ALGIRDUI ŠAULIUI
mirus, jo motinai Marijai Šaulienei nuoširdžią užuojautą reiškia LB Floridos Apygardos Valdyba:

*Povilas Jančiauskas
Jurgis Mikaila
Stasys Vaškys
Ona Šiaudikienė
Kun. Viktoras Dabušis
Kristina Krulikienė
Danutė Mažeikienė*

**A. A.
ALGIRDUI ŠAULIUI**

mirus, žmonai Zitai, sūnams Vincui, Tomui, Pauliui, jo motinai Marijai Šaulienei ir kitiems artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą.

*Albina ir Vladas Balsiai
Jadvyga Gasiliūnienė
Ona ir Juozas Jakubauskai
Ona ir Stasys Kreivėnai
Aldona Krulikienė
Dr. Irena ir Antanas Mačioniai
Petras ir Zuzana Pupiai
Petras ir Matilda Vasiliauskai*

Mūsų mielam

A.A. ALGIUI ŠAULIUI
baigus trumpą žemišką kelią — išsklavus amžinybėn, giliai liūdinčius žmoną Zitą, sūnus Vincą, Tomą ir Paulių, motiną Mariją ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame — ir kartu dalinamės šios nelaimės skausmu.

*Juzė ir Antanas Aidukai
Leokadija ir Zigmantas Balniai
Antanas Diškėnas
Petronėlė ir Antanas Gudoniai
Janina Gerdoilienė
Vanda ir Antanas Gruzdziai
Betė ir Vytautas Gružai
Gražina Jezukaitienė
Petras Juška
Adelė ir Juozas Kalėdai*

*Konstancija ir Vladas Kartanai
Ramutė ir Jonas Kriviai
Ona ir Jonas Pupininkai
Bronė Reventienė
Stasė ir Pranas Staneliai
Stasė ir Kazimieras Urbšaičiai
Sofija ir Stasys Vaškiai
Marija ir Leonas Virbickai
Elena ir Domas Vizbarai
Jusefa ir Jonas Vizgirdai*

St. Petersburg, Fla.

Baigė Bostono aukščiausią lituanistinę mokyklą. Iš k. Algirdas Veitas, Gediminas Budreckis ir Kęstutis Banaitis. Nuotr. Juozas Rentelio

Tragiškųjų birželio įvykių minėjimas

Tragiškieji birželio įvykiai buvo prisiminti Laisvės Varpo radijo programoje birželio 12. Ten buvo transliuojama pritaikyta programa anglų kalba ir paskui lietuvių kalba.

Tą pačią dieną šv. Petro bažnyčioje 11 val. buvo pamaldos,

penų vėžys, pastaruju laiku išsikerojęs visame organizme. Nenorėjo lankytojų ligoninėje net ir iš artimų draugų ratelio. Tik vienam kitam padaryta išimtis. Paskutinę savaitę prie jos budėjo sesuo Aldona Jovaišienė, gyv. Danvilleje, Il., ir ilgametis "A.B." bendradarbis kaimynas Povilas Labanauskas.

Velionė palaidota birželio 17 arkivyskupijos Dangaus Vartų kapinių mauzoliejuje, arti savo ilgamečių draugų Elenos ir dr. Kosto Jurgėly, su kuriais ją jungė ilgesnė nei 40 metų draugystė. Laidojimo apeigoms (šermenys, bažnyčioje ir kapinėse) vadovavo kun. dr. Tomas Žitraitis, O.P.

Prisimintina, kad velionė Barbora keliolika metų vadovavo Washingtono Amerikos lietuvių draugijai. Jos vadovybėje vykdavo prasmingi Vasario 16-tos minėjimai, kuriuos ji pati pravedavo ir visada pasikviesdavo įžymų amerikietį svečią kalbėtoją, daugiausia iš Kongreso narių. Lietuva jai buvo didžioji meilė, kurią nešiojo savo širdyje iki pat gyvenimo pabaigos.

Juozas B. Laučka

mišias aukojo klebonas kun. Albertas Kontautas, jam asistavo kun. Antanas Baltrušičius ir kun. Petras Urbaitis iš Brazilijos.

Po pamaldų salėje po bažnyčia, buvo minėjimas, kurį rengė LB Bostono apylinkės valdyba. Čia buvo iškilmingas susirinkimas su vėliavomis, įvairiose demonstracijose naudotais plakatais, žvusių pagerbimu, žvakių uždegimu, jaunimo deklamacijomis.

Paskaitą skaitė Vytautas Skuodis, pats kentėjęs sovietiniuose lageriuose. Jis vaizdžiai nušvietė trėmimus, lietuvių tautos patirtus nuostolius ir mūsų uždavinius. Sovietų Sąjungoje daromas persitvarkymas, kad paskui stiprėję galėtų smogti laisvajam pasauliui.

Šios programos dalies atlikime dar dalyvavo LB Bostono apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas, vicepirmininkas Gintaras Čepas, valdybos nariai Stasys Goštautas, Darius Ivaška, Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai ir abiturientai. Jie deklamavo, iškėlė įvairių klausimų Vytautui Skuodžiui.

Birželio 14 buvo speciali programa anglų kalba per Laisvės Varpo radiją. Išlaidas už radijo programų transliacijas sumokėjo inž. Juozas ir Irena Rasiais iš Cambridge.

Atstovas Vlike

Algirdas Budreckis iš Quincy yra pakviestas į Vliko valdybą. Tuo tarpu neaišku, kokios jam teks pareigos. A. Budreckis daug rašo lietuvių ir anglų kalbomis, gyvai reiškiasi Alto skyriuje, dalyvavo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime Floridoje ir ten skaitė paskaitą, taip pat yra Naujosios Vilties žurnalo redakcijos narys.

**A.A.
ALGIMANTUI VINCUI ŠAULIUI**

mirus, jo Motiną Mariją Šaulienę, žmoną Zitą, sūnus Vincą, Tomą ir Paulių nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jų išgyvenamą skausmą.

Rima ir Antanas Gudaičiai

**A. A.
ALGIMANTUI ŠAULIUI**

mirus, jo motiną Mariją Šaulienę, žmoną Zitą su vaikais ir artimuosius užjaučiame ir kartu liūdimė.

Jonė ir Vytautas Staškai

Nuoširdžią užuojautą Marijai Šaulienei, jos myllimam sūnui

A.A. ALGIRDUI V. ŠAULIUI
mirus, reiškia LB St. Petersburgo Apylinkės Valdyba:

*Algis Dūda
Antanas Gudonis
Povilas Jančiauskas
Vytautas Gružas
Elena Purtilienė
Nina Liubiniene
Laima Robertson*

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas.....(718) 235-5962
Vyskupas.....(718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.....(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros židinyje pasibaigė visi šio sezono renginiai. Pradedamos vasaros atostogos. Lietuviška veikla prasidės tik rugsėjo mėnesį.

Pranciškonų spaustuvė darbą baigia liepos 1, penktadienio popietėje. Po atostogų į darbą grįžta liepos 25, pirmadienį. Atostogų metu spaustuvė bus uždaryta, nepriims jokio užsakymo, neatliks jokių spaudos darbų. Tuo pačiu laiku atostogauja visi spaustuvės tarnautojai.

Darbininko laikraštis dėl spaustuvės atostogų išeis tik vieną kartą, tik liepos 8, nr. 27. Jo visa medžiaga bus iš anksto parengta ir surinkta. Po atostogų darbą pradeda liepos 25, pirmadienį.

Į Torontą ir Hamiltoną, kur šį savaitgalį vyksta Kultūros kongresas, Pasaulio lietuvių seimas ir Tautinių šokių šventė, iš New Yorko vyksta apie 300 lietuvių. Daugiausia važiuoja privačiomis mašinomis, specialiu autobusu ir lėktuvais.

Jadvyga Matulaitienė, Tryptinio ansamblio vadovė, liepos 1 skrenda į Hamiltoną, kur liepos 3 vyks VIII-toji tautinių šokių šventė. Prieš šokių programą prieš laisvės paminklo bus specialios apeigos, kur Jadvyga Matulaitienė visų šventės šokėjų vardu padės vainiką.

N. Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vykdamas į VIII tautinių šokių šventę Hamiltone, Kanadoje, dėkoja už piniginę paramą: Federalinei Kredito Unijai Kasai — 539 dol., N. Y. Lietuvių Gydytojų Draugijai — 50 dol., LMK Federacijos New Yorko klubui — 50 dol., LB NY apygardai — 151 dol. ir I. ir A. Vakseliams — 50 dol.

Kun. prof. Antanas Rubšys buvo išvykęs į Turkiją ir ten lankė istorines vietas, surištas su šv. Pauliaus gyvenimu. Ten jis rinko medžiagą rašomai savo knygai apie šventąjį. Birželio 22 jis grįžo iš savo kelionės, parsivežęs daug išpuodžių ir daug nuotraukų.

Apreiškimo parapijos piknikas bus rugpjūčio 7 Kultūros židinio kieme ir salėse. Ankščiau rengdavo savo piknikus Platdeutsche parke, bet ten pakėlė nuomos kainas, ir ten pikniką rengti neapsimoka. Visi iš anksto kviečiami rengtis šiam piknikui, dalyvauti rengiamoje loterijoje.

Kun. Antanas Račkauskas, ilgas metus gyvenęs Apreiškimo parapijos klebonijoje ir vikaravęs Apreiškimo parapijoje išėjęs į pensiją, pasitraukė į Sunny Hills, kur turi patogius namus. Vasaros metu jis atvyksta į savo pamėgtą Apreiškimo parapiją. Ir dabar yra atvykęs ir talkina parapijos kunigams.

Jonas Pašukonis birželio 25 naktį dėl didelio kraujavimo išvežtas į St. John's ligoninę Far Rockaway, N.Y. Į ligoninę su greitąja pagalba jį palydėjo Eugenija Karpiūtė ir Gasparas Velička. Birželio 26 vakare jam padaryta sunki operacija. Savo dėdės steigų ir sunkų susirgimą labai pergyvena pas jį iš Lietuvos birželio 19 atvykusi brolio dukra Zita Pašukonytė, gimusi Sibire.

Stasys Lauraitis, 76 metų amžiaus, praeitą savaitę grįžo vienas iš Arkansas į New Yorką, aplankęs draugus. Trečias širdies smūgis jį ištiko pakeliui į namus. Virginijoje. Palaidotas Yonkers, N.Y. Liko sesuo Pranutė Lauraitytė, Darbininko skaitytoja.

Bronius Bieliukas ir Teodoras Blinstrubas birželio 22 Washingtone, DC, vizitavo Lietuvos Diplomatijos Šefą dr. Stasį Bačkį ir Oną Bačkienę. Po to apsilankė Lietuvos valstybės pasiuntinybėje, kur juodu priėmė Lietuvos pasiuntinys Stasys Lozoraitis. Pasidalinta žiniomis ir pasikeista nuomonėmis apie aktualius politinius reikšinius.

Dr. Bronius Nemickas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, Bronius Bieliukas, Lietuvos Resistencinės Santarvės tarybos pirmininkas, Juozas Pažemėnas, VLIKO tarybos narys, ir Eglė Zilionytė - Dudėnienė, PLB seimo atstovė, birželio 27 automobiliu išvyko į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą. Vėliau, atvykus Vytautui Dudėnui, abu Dudėnai dalyvavo Tautinių šokių šventėje Hamiltone.

Bronius Bieliukas, Teodoras Blinstrubas iš Chicago ir Vytautas Rutelionis iš Washingtono, DC, VLIKO revizijos komisijos nariai, birželio 21-22 patikrino VLIKO Valdybos finansinę atskaitomybę už 1987 metus. Finansinius duomenis ir paaiškinimus davė VLIKO Valdybos išdėtininkė dr. Elena Armanienė ir VLIKO įstaigos vedėja Margarita Samatienė. Teodoras Blinstrubas revizavimo davinius praneš VLIKO Tarybai jos artimiausiam posėdyje Chicagoje. Ta pačia proga Br. Bieliukas tarėsi su VLIKO būstinės atvykusiu VLIKO Valdybos pirm. pavaduotoju dr. Domu Krivicku dėl išleidimo antros laidos dr. Juozo Pajaujo anglų kalba knygos "Soviet Genocide in Lithuania".

Ieškoma Stasys Stanonis, ar sūnus Henrikas, arba žmona Jorkelina. Turėtų gyventi New Yorke, gal net Woodhavene. Yra gautas laiškas iš Lietuvos nuo sesers Elenos Taujenienės iš Vilniaus. Jei kas žinotų, prašom skambinti 718 441 - 7087, arba pranešti Darbininko redakcijai.

Kun. Ričardas Mikutavičius, Bapty klebonas, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkės Ingridos Bublrienės kvietimu, birželio 22 atvyko iš Lietuvos ir sustojo pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Jis yra poetas, jo eilėraščių pluoštas buvo spausdintas Aiduose. Aidams parašė didelį straipsnį "Katalikų Bažnyčios Lietuvoje situacija septintojo krikščionybės amžiaus angoje". Straipsnio pirma dalis išspausdinta š.m. Aidų pirmam numeryje, antra dalis — antrame numeryje. Jis taip pat yra pasižymėjęs filatelistas, renka lietuviškus pašto ženklus. Atkėjęs į New Yorką, jau aplankė žymiuosius filatelistus lietuvius — Kazimierą Matuzą ir Algį Ruzgą ir susipažino su jų dideliais rinkiniais. Jis taip pat dalyvavo ir VIII-toje tautinių šokių šventėje Hamiltone.

E. Jonušienė iš Omaha, Nebraska, jau eilę metų, atsiųsdama metinę prenumeratą, prideda ir auką spaudai stiprinti. Šiomet ji atsiuntė 145 dol. auką. Dėsniai ir pastoviai rėmėjai administracija nuoširdžiai dėkoja.

Prof. dr. Rimas Vaičiaitis, Kasos banko prezidentas, sportiniais marškinėliais apdovanojo visus Tryptinio ansamblio šokėjus. Marškinėliai yra su užspausu Kasos ženklu. Juos įteikė per LB NY apygardos gegužinę, kuri buvo birželio 19 Kultūros židinyje ir kurioje Tryptinis atliko tautinių šokių programą.

Vilius Kavaliauskas, žurnalistas iš okupuotos Lietuvos, Maskvos ekonominio žurnalo korespondentas prie Jungtinių Tautų, New Yorke išbuvęs trejus metus, su šeima birželio 23 išvyko į Vilnių. Šio ekonominio žurnalo korespondentai paprastai būna lietuviai. V. Kavaliauskas dažnai lankė lietuviškus renginius Kultūros židinyje.

Jonas Lukoševičius, žurnalistas iš okupuotos Lietuvos, atvyko į New Yorką čia bus Maskvos ekonominio žurnalo korespondentu prie Jungtinių Tautų. Jis pakeitė Vilių Kavaliauską. Jonas Lukoševičius jau yra buvęs tose pareigose. Tai buvo maždaug prieš dešimt metų. Tada jį pakeitė Sigita Krivickas.

A. a. kap. Jono Jankaus atminimui, P. Lauraitytė paaukojo \$25.00 Kultūros židiniui.

Lietuvių maldininkų kelionė ruošinama į Medjugorje, Marijos apsišėrimo vietoje Jugoslavijoje kalnuose. Ekskursantai ten bus per Žolinės žventę. Iš New Yorko išvykstama rugpjūčio 12, penktadienį, Pan American lėktuvu, per Frankfurtą bus paskirtas Dubrovnik, gražas kurortas prie jūros Jugoslavijoje. Iš ten bus keliamama į šventovę. Po maldininkų kelionės pailsėję kurorte, ekskursantai grįš į New Yorką rugpjūčio 20. Bilietas, įskaitant kelionę, visus mokešius, patarnavimus, pusryčius ir pietus viešbučiuose, 1299 dol. asmeniui. Kelionei vadovauja kun. dr. Petras Stravinskas. Norį keliauti turi tuoj kreiptis į "Holiday" kelionių agentūrą: 810 Belmar Plaza, Belmar, N.J. 07719. Tel. N.J. 800-662-3055, USA 800-526-2827.

Kauniečių ir jų bičiulių dėmesiui! Dalyvaujantys G. T. INTERNATIONAL ekskursijoje nr. 8809/F rugpjūčio 15 - 31 d. gali rinktis apstoti Kaune, vietoj Vilniaus. Neskubėdami galėsite apžiūrėti Kauno ir apylinkių įdomybes, pasivaikščioti Laisvės alėja su draugais ir giminėm. Šios ekskursijos dalyviai taip pat praleis 3 dienas Olandijoje, vietų skaičius ribotas. Kreiptis: 10401 S. Roberts Road, Palos Hills, IL 60465. Tel. (312) 430 7272.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DIENA- GEGUŽINĖ KULTŪROS ŽIDINYJE

N. Y. Liet. Bendruomenės apygardos valdyba gegužės 19 Kultūros židinio kieme ir salėje surengė savo Lietuvių dieną — gegužinę. Ji prasidėjo 1 val. popiet. Žmonės iš bažnyčios čia ir atvyko. Žemutinėje salėje veikė valgykla, o kieme tuoj susiorganizavo valgių ir gėrimų barai, tarnybos stalai. Tuoj suskambėjo lietuviška muzika, perduodama gana tobulai per garsiakalbius. Žmonių vis daugiau rinkosi. Visi įsikūrė aikštėje, Religinės Šalpos pastato artumoje. Susėdo prie apskritų stalų. Buvo graži saulėta diena, gal net truputį per karšta, bet visi išilankė saulutę.

LB Great Necko apylinkės susirinkimas įvyko gegužės mėnesio gale. Ilgametis pirmininkas Henrikas Miklas daugiau nebekandidatavo į pirmininko vietą. Buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkė Eufemija Cibienė, vicepirmininkas Vytautas Zukas, sekretorius Jonas Vilgalys, išdėtininkas Petras Povilaitis, informacijos ir spaudos reikalams — Vaclovas Butkys, valdybos narys — Tadas Jasaitis.

Apreiškimo parapijos vargonai bus iš pagrindų atremontuoti ir pritaikyti dideliems koncertams. Remonto darbai prasidės šį rudenį. Dabar remonto išlaidoms padengti yra paskelbtas vakas.

Prel. J. Scharnus-Sernius iškilmingai buvo palaidotas birželio 22, trečiadienį, iš Sopolingosios Dievo Motinos bažnyčios, Kearny, N.J. Mišiose dalyvavo du arkivyskupai, vyskupai, apie 40 kunigų; iš jų apie 10 lietuvių. Amerikietis velionio mokslo draugas, pasakė pamokslą, prisimindamas, koks velionis buvo lietuvių patriotas. Ir visas pamokslas buvo gražas Lietuvos reikalų iškilimas, velionio patriotizmo išaukštėjimas ir pagerbimas. Kalbėjo ir arkivyskupas. Lietuviškai pamokslą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas, paskutinis prieš vasaros atostogas, buvo birželio 11, šeštadienį, Ados Bagdonienės namuose. Susirinkimas buvo su vaišėmis. Pasišalėta apie praėjusių metų veiklą, paskirta įvairios aukos: Darbininkui 75 dol., Dirvai — 50 dol., Moteriai — 50 dol. Kalbėta ir apie ateities planus — rudenį bus surengta dail. Juozo Bagdono paroda. Po vasaros atostogų klubo veikla pradėdama rugsėjo gale arba spalio mėnesio pradžioje.

Prel. Jonas Scharnus - Sernius, miręs birželio 18, buvo aprašytas vietos vyskupijos laikraštyje, The Catholic Advocate, birželio 22 dienos numeryje. Įdėta jo nuotrauką, aprašyta jo veikla, kur buvo, kaip vadovavo lietuviškam parapijom. Sumini, kad buvo palaidotas birželio 22 iš Sopolingosios Dievo Motinos bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse Arlingtone.

SVARBU BRIDGES SKAITYTOJAM

Praeitą savaitę Juozas Tysliava važiuojo iš Bridges redaktorės Demie Jonaitis namų ir vežėsi spausdinti parangtą Bridges numerį, kuris buvo įdėtas didelį voką. Mašinos langas buvo praviras.

Sustojus prie šviesos, jį užpuolė juodas žmogus su peiliu rankoje ir liepė atiduoti pinigus. Tam beiškant pinigų, užpuolikas pagriebė voką su Bridges medžiaga ir nubėgo gatve tolyn.

Administracija praneša, kad šis numeris dabar pasivėlins, nes reikia visą medžiagą iš naujo parangti ir suredaguoti.

Cia pat iš bačkų buvo parduvinėjamas alus, čia pat buvo kepami ant karštų anglių įvairūs kepsniai. Smilko dūmai, sklido malonūs kvapai.

Trečią valandą į aikštę atėjo N.Y. tautinių šokių ansamblis Tryptinis ir išsiriškiavo. Jį ir ansamblio vadovę Jadvygą Matulaitienę pasveikino LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis ir palinkėjo laimingos kelionės, pakvietė visus linksmintis ir tuo savo atsilankymu paremti LB veiklą. Žodelį tarė ir Paulius Jurkus, kultūros reikalų vadovas, apygardos valdyboje. Kalbėjo apie tautinių šokių šventę, jų prasmę, apie pasirodymus tose šventėse ir palinkėjo ansambliai kuo geriausias sėkmes.

Ansamblis pašoko šiuos šokius: Prienių suktutė, Kur bėga Šešupė, Verkijietis, Tabalas, Subatėlė, Pučia vėjas, Vakarūškos.

Gražas jaunimas, gražiai apsi- rengęs tautiniais drabužiais, gražiai pašoko šiuos šokius. Šoko jie karštoje saulėje. Ir kiek reikėjo energijos pakelti dienos karštį, paklusti šokio ritmui ir apvaldyti kūno judesius!

Didelį karščiai siautė praeitą savaitę. Tai buvo vienos iš karščiausių šių metų dienų, termometras sukosi apie 97 laipsnius, mieste net siekė 103 - 105, kitur dar daugiau. Karščiai ir sausros vidury Amerikos padarė didelių nuostolių, išdegino laukus su pasėliais. Šių metų derlius bus blogas ir menkas. Ispėjami visi vyresnio amžiaus žmonės karštomis dienomis pasistenti nevaiškščiogi gatvėmis, nedirbti jokio darbo, kur reikia skubėti, kur yra įtampa. Visi prašomi pasilikti saugiai medžių šešėliuose, vėsiose vietose, apšaldytuose kambariuose.

Naujos daktarės pagerbimas

Danutė Saldaitytė baigė medicinos mokslus, išlaikė reikiamus egzaminus ir dabar pradės stažinavimą, vėliau atidarys savo kabinetą lietuviams prieinamoje vietoje.

Dr. Regina Saldaitienė — Čiurlienė ir Kazimieras Čiurlys birželio 26, sekmadienį, surengė gražias vaišes dukros mokslo baigimo proga. Vaišės buvo dr. Reginos namuose Woodhavene. Buvo sukviesta apie 40 svečių. Nemaža buvo iš New Jersey kur K. Čiurlys turi savo nuosavybes. Nemažai buvo jaunimo, kuris yra baigęs mokslus ir įsigijęs įvairias profesijas.

Specialiai į šias graduacijos vaišes atvyko Stasys ir Sofija Vaškiai iš St. Petersburgo Beach, Fla.

Pakelto šampano taurės, sugiedota ilgiausių metų, naujai daktarei palinkėta kuo geriausias sėkmes, palinkėta tęsti lietuvių gydytojų tradicijas ir uoliai dalyvauti lietuviškame visuomeniniame gyvenime.

Pasibaigus tautinių šokių programai, publika linksmai leido laiką prie stalų pasikalbėdami, dainuodami ir pašokdami. Buvo suorganizuotos visos reikiamos tarnybos ir visur dirbo jauni žmonės. Ir pačioje gegužinėje buvo nemažai jaunimo.

Buvo nemaža ir iš Lietuvos. Visi jie atvyko pasisvečiuoti pas gimines ir ta proga apsilankė gegužinėje, susipažino su kitais lietuviams, apžiūrėjo židinį.

Su gegužine baigtas šis renginių sezonas, nes prasideda vasara, atostogų metas.

Gegužinė buvo gerai suorganizuota ir puikiai pravesta. Tai naujos LB NY apygardos pirmasis pasirodymas. Sėkmės jai tolimesnėje veikloje. (p.j.)

ŠOKĖJAI IŠVYKSTA Į VIII-TĄ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

New Yorko lietuvių tautinių šokių ansamblis Tryptinis liepos 1 išvyksta į Hamiltoną, į VIII-tą lietuvių tautinių šokių šventę, kuri įvyks liepos 3. Grįžta liepos 4. Iš viso privačiai važiuoja 48 šokėjai.

Išvyksta trys grupės — studentų, jaunių ir veteranų. Ansamblis yra parengęs pilną šventės repertuarą, priklausomai prie geriausių Amerikos ir Kanados ansamblių.

Jam vadovauja Jadvyga Matulaitienė, kuri yra visu nuoširdumu ir rūpestingumu atsidadavusi ansambliai, — vadovauja per 30 metų. Ir kiek gražas jaunimo perėjo per jos ansamblį.

VYKSTA IR MAIRONIO MOKYKLOS ŠOKĖJAI

Taip pat į šokių šventę vyksta ir Maironio lituanistinės mokyklos šokėjų grupelė, kurią parengė mokytoja Aldona Marijošienė. Grupė turi 16 šokėjų.

Šokių šventės metu bus mokyklinių grupių pasirodymas, kuriame dalyvaus ir N.Y. Maironio mokyklos šokėjai. Visa grupė vyksta su tėvais.

Linkime visiems laimingos kelionės, nepavargti karščiuose, kuo geriausiai pasirodyti šokių šventėje ir laimingai grįžti į New Yorką.

VASAROS SKAITYBAI

T. Leonardo Andriekaus, OFM, naujai išleistas poezijos rinkinys "Balsai iš anapus". Šis rinkinys laimėjo pirmą premiją ateitininkų Federacijos poezijos konkurse, kurs buvo paskelbtas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga. Kaina 8 dol.

Taip pat gaunama K. Almeno detektyviniai romanai: "Sauja skatlių", premijuoto romano antra pataisyta laida, ir "Lietingos dienos Palangoje". Abiejų romanų kaina po 10 dol.

Užsakant leidinius, už kiekvieną knygą prideda po 1 dol. pašto išlaidoms. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 10207.

KULTŪROS ŽIDINIO MAŽOJOJE SALĖJE
LIEPOS 11, PIRMADIENI, 7 VAL. VAK.
LIAUDIES DAINŲ PROGRAMĄ ATLIEKA

VERONIKA JANULEVIČIŪTĖ-
PAVILIONIENĖ.

KONCERTĄ ORGANIZUOJA
ARŪNAS ČIUBERKIS, JUDITA SEDAITYTĖ
IR RIMVYDAS GLINSKIS

APREIŠKIMO PARAPIJOS

PIKNIKAS - KASMETINĖ GEGUŽINĖ

1988 m. rugpjūčio 7 d.
Kultūros židinyje (kieme ir salėse)
Pradžią 1 val. p. p.

Velks valgių, gėrimų bufetas. Bus loterija, daug įvairių laimėjimų, smagus pabendravimas su lietuviškomis dainomis ir muzika.

Visas šios gegužinės pelnas —
bažnyčios vargonų atnaujinimui

Visus atsilankyti kviečia

PARAPIJOS KUNIGAI IR TARYBA